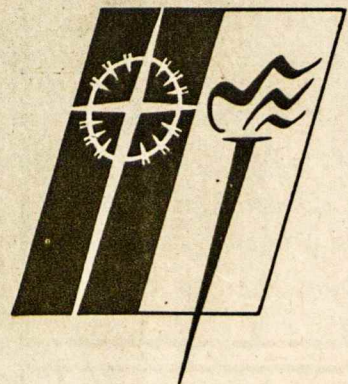

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (2586) 1999 RUSĖJIS-SEPTEMBER 28 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Išėivijai ir Lietuvai

Vėl atėjo toks sugrįžimo metas. Mokiniai grįžta į klases, atostogautojai į darbo vietas, kaip įprasta sakyti – normalias vėžes, nors nieko nenormalaus nebuvo, nes žmogui reikia ir dirbti, ir pailsėti.

PER VASARĄ apimusi lietuviškoji veikla vėl ima judėti – atsidaro šeštadieninės mokyklos, šaukiamos organizacijų sueigos, meninių sambūrių repetitijos, kviečiami nauji nariai, kad papildytų ar padidintų vienetų gretas. Žodžiu, sujudimas įvairus ir reikalingas. Kai kur ta vadinamoji žiemos veikla pradeda iškilmingai su pamaldomis ir gausesniais susirinkimais. Tai gražus ir palaikytinas paprotys. Reikia tik pasidžiaugti, kad per išėjusios tos veiklos dešimtmečius nedaug kas pasikeitė – vyksta įprasti, įsibėgėję renginiai, netrūksta noro ir entuziazmo dalyvauti, visą tą prasmingą ir savitą darną išlaikyti, nors dalyvių gausa kasmet akivaizdžiai menkėja. Todėl jau nebe pirmi metai šnekama apie naujų pajėgų išjungimą, didžiausio įnašo, žinoma, tikintis iš naujųjų ateivių. Kaip jau matoma, dalis jų įsijungė ar jungiasi į vienokią ar kitokią veiklą, suranda laiko aktyviau visur dalyvauti. Tai sveikintinas reiškinys, teikiantis tikroviškų vilčių, kad išėivijai lietuvių ir toliau gražiai gyvuos. O tai tikrai reikalinga – ir pačiai išėivijai, ir Lietuvai, nes kiekviena valstybė juo atsparnesnis tautinius taškus pasaulyje turi, juo saugesnis ir geriau klestintis jos pačios gyvavimas.

TOKIU požiūriu grindžiant išėiviskąją tautinę veiklą, įprastų nuolatinių darbuočių ar specialių užduočių apimtis dar labiau plečiasi. Ir ne tik plečiasi, bet stiprėja ir tai, kas jau vykdoma. Mat svarbus išpaigojimas, rimta tikimybė, kad kas nors būtino daroma, veikėjams teikia daugiau jėgų ir entuziazmo. Lietuvai atstacius nepriklausomybė, išėivijoje kurį laiką buvo jaučiamas lyg kažkoks stabtelėjimas, sukeltas naujų klausimų. Pasigirdo net esminių suabejojimų, ar išėivijoje lietuviška veikla iš viso bereikalinga? Svarstymuose šalia panašių „persistengimų“ buvo kalbų ir apie organizacijų jungimąsi su Lietuvoje atsisteigusiomis. Užteko ir įvairiausių kitokių nuomonių išėivijos veiklos persitvarkymo klausimais. Tačiau netrukus išryškėjo praktiškoji pusė – tuoj pat suvokta, kad Lietuvos nepriklausomybė tapo paskatinimu ne ką nors keisti, bet atvirkščiai – stiprinti tai, kas jau padaryta, pasiekta, įskaitant ir finansinį pajėgumą, kurio reikšmę gana greitai ir apčiuopamai išsilaivinusiam krašte pradėjo pajusti pavieniai žmonės, organizacijos bei kitos paramos laukiančios grupuotės. Tokios abejonės, kad juo stipresni lietuviškieji židiniai veiks užsienyje, juo paveiklesnė nauda bus ir Lietuvai. Mažą Izraelį atstatė, sukūrė ir išlaiko viso pasaulio žydija, visas galias sutelkusi ir telkianti savos tautos gerovei ir garbei. Tai pavyzdys, kad ir išsisklaidžiusi tauta gali būti vieninga ir pajėgi. Vargu ar iki tokios idealios pakopos mes kada palypėsime. Bet dažniau apie tai pagalvoti, kad lengviau pastebėsime, kur klystame ir kur mums nesiseka. Ryztantis stiprinti veiklą, kaip ten bebūtų, nereikėtų užsimerkti prieš didžiulius pavyzdžius. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Rinkimai prerijose baigėsi

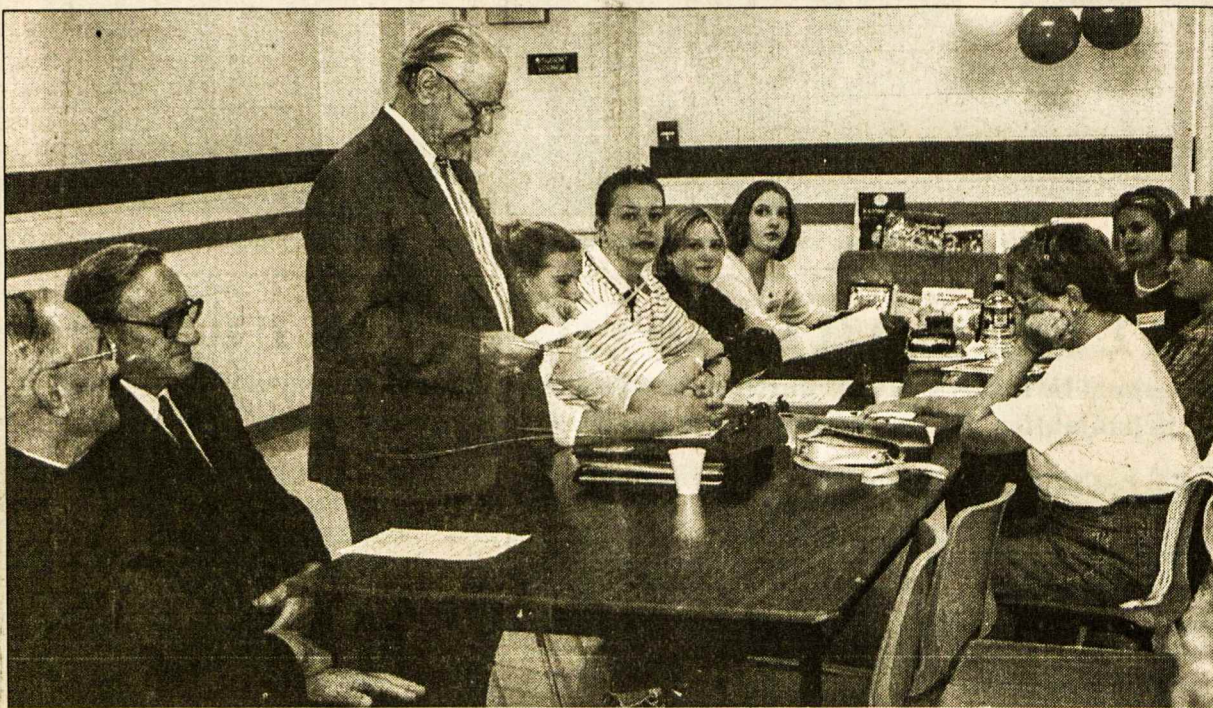
Saskatchewan parlamento rinkimai rugsėjo 16 dieną pasi- baigė laimingai valdančiųjų naujųjų demokratų (NDP) partijai. Roy Romanow pasiliko premjeru, bet ši sykį jis neturės parlamente daugumos. 58 parlamento kėdes pasidalino NDP (29, o prieš rinkimus turėjo 41), „Saskatchewan Party“ (26, pakilo nuo 10), palikdami liberalams tik tris (dvimė mažiaus). Netikėtai Saskatchewan partijos (kur susibūrė kadaise nepatenkinti savo partijų programomis liberalai ir konservatoriai) populiarumas aiškinamas ūkininkų protestu prieš NDP. Ne tik už tai, kad po šių metų potvynių, kurie provincijos pietryčiuose beveik visai sunaikino derlių, premjeras nesugebėjo tos srities ūkininkams efektingai pagelbėti, bet ir už tai, kad jis paskelbė rinkimus per patį derliaus nuėmimo metą, kada nenukentėję ūkininkai buvo labiausiai užsiėmę savo darbais. Bet po rinkimų R. Romanow, susitikęs su Saskatchewan partijos vadovu Elwin Hermanson ir liberalų vadovu Jim Melenchuk, siūlė bendrai dirbti provincijos labui.

Manitoboje rinkimai rugsėjo 21 dieną pasibaigė kitaip: provincijos valdžioje 11 metų išbuvę konservatoriai su premjeru Gary Filmon pralaimėjo. Iš 57 provincijos parlamento vietų naujieji demokratai (NDP) lai-

mėjo daugumą, 31 vietą; konservatoriai laimėjo 25 vietas, o liberalai vos vos išliko parlamente su viena vieta (partijos vadovas J. Gerrard buvo išrinktas). Tuojau po rinkimų konservatorių vadovas ir buvęs premjeras G. Filmon atsistatydino iš vadovo pareigų. Naujasis premjeras Gary Doer, 51 metų amžiaus, kažkada buvęs darbininkų unijos vadovas, prieš 11 metų perėmęs NDP vadovo postą, prisistatė per rinkimų vakarą kaip NDP „centristas“, mokąs gerai tvarkytis su finansais, pažadėjo subalansuoti provincijos biudžetą, šiek tiek sumažinti universitetų studentams mokslapilnigius, namų savininkams nuosavybės mokesčius, padidinti ligoninių talpą bei pasamdyti daugiau med. slaugių.

Penkias užsienio farmacinės bendrovės Kanados federacinis teismas nubaudė \$88 milijonų baudą už dirbtiną kainų kėlimą tarpusavio susitarimu. Dvi Japonijos, po vieną Šveicarijos, Vokietijos ir Prancūzijos bendrovės iššą dešimtmetį neteisėtai pelnėsi prekiaudamos vitaminais Kanadoje ir JAV – ir pirmiausia jos buvo už tai sugautos JAV. Tie dirbtinai paganginti vitaminai buvo A, E, C, B2, B4, B5, B6, beta karotinas ir įvairūs vitaminų priedai, imaišyti į pieną, apelsinų sultis, duoną ir gyvūnėlių maistą.

(Nukelta į 6 psl.)

Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavime Ontario Hamiltone 1999 m. rugsėjo 11 d. KLB pirm. A. Vaičiūnas daro pranešimą. Žemiau – suvažiavimo dalyviai. Iš kairės sėdi: Toronto Malronio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė, Kalgario mokyklos vedėja Nelė Astravičienė, Hamiltono lietuvių bendruomenės pirm. B. Mačys, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM, KLB pirm. A. Vaičiūnas, Hamiltono mokyklos vedėja Rūta Kamaitytė ir KLB vicepirm. švietimo reikalams Vida Stanevičienė

Lietuvos problemos žurnalo puslapiuose

JUOZAS VITĖNAS

Nepaisant spaudos leidimo sunkumų, „Varpo“ žurnalas Čikagoje tebesirodo kaip stambus leidinys, kurio neseniai išėjusį 1999 m. 33-čią numerį sudaro 34 ilgesni ar trumpesni straipsniai. Romualdas Ozolas rašo apie „Baltijos šalis naujoje Europos geopolitikoje“. Pasak jo, Baltijos šalys yra XX amžiuje susiformavęs regionas, kuris išlaiko savo bendrumą, nors tam trukdo kai kurios trintys. Tuo pačiu metu formuojasi Baltijos jūros šalių idėja, kur pasireiškia Skandinavijos, Vokietijos ir Lenkijos įtaka. Taip pat yra įmanomas erdvės „nuo jūros iki jūros“, t.y. Vidurio Europos suformavimas, tačiau tam dabar kliudo Karaliaučiaus kraštas. Europos Sąjunga yra Vakarų įtakos Europoje užtikrinimas. Jo procese vyksta tautų tapatybės kaita (8-14 psl.).

Prof. Aleksandras Vasiliauskas ilgame straipsnyje „Lietuvos kaip jūros valstybės galimybių plėtojimo problemos“ (26-45 psl.) aiškina šias problemas ir būdus jas išspręsti. Rašoma apie Būtingės naftos terminalą ir amerikiečių bendrovės „Williams International“ pagalbą.

Dr. Kazys Karvelis straipsnyje „Desovietizacija Lietuvoje“ teigia, kad Lietuva nėra laisva demokratinė valstybė, nes ji dar neatsikratė komunistinių atrūgų, kurios reiškiasi valdžioje. Jis paminėti įstatymus dėl buvusių sovietinio saugumo darbuotojų ir dėl jų kilusių ginčų. Tačiau Lietuva neturi aiškaus plano, kaip įgyvendinti desovietizaciją, ir tai rodo, kad Lietuva tebevyvena sovietinės okupacijos dvasia.

Dr. K. Karvelis kitame straipsnyje „Dabartiniai Lietuvių inteligentai“ (127-137 psl.) aiškina, kad sovietų okupacija sunaikino nepriklausomą Lietuvos inteligentiją, kurios vietą užėmė komunistų partijos inkubatoriuje paruošti pareigūnai.

Tačiau okupacija lietuvių dvasios nepajėgė sunaikinti. Tai parodė Lietuvos atgimimas 1990 m. kovo 11 d. Bet netrukus ši džiaugsmą apgaubė okupacijos paveldas, praskydo tautos vienybę, ir taip Lietuva vietoje prisikėlimo pajuto slinktį į bedugnę liūną. Šiai krypčiai sustabdyti reikia pakeisti inteligentijos galvoseną, geriau ir greičiau pasirengti, kad Lietuva būtų pakviesta į Europos sąjungą ir Šiaurės Atlanto sąjungą. Tačiau įstojimui į šias organizacijas turi Lietuvos gyventojai priimti referendumą, o ne apklausą.

Panašia tema rašo ir Jonas Daugėla straipsnyje „Vingiuoti tautos keliai į demokratiją“ (105-113 psl.). Pasak jo, lietuvių tauta šime šimtmečiu net tris kartus atstatė savo nepriklausomybę. 1941 m. ji buvo paskelbta, bet neįgyvendinta; 1918 ir 1940 m. paskelbti Lietuvos valstybės atkūrimai vyko skirtingai. 1918 m. valstybė atkūrė iš kaimo kilę švietuliai, o 1940 m. – žmonės, gimę ir užaugę komunistinėje santvarkoje. Atkurtos Lietuvos valdžia nesirijo išvalyti įstaigas nuo praeities likučių, ir taip mus ir Vakarų pasaulį nustebino žinia, kad pirmuosius seimo rinkimus laimėjo LKP, pasivadinusį LDDP, o buvęs LKP sekretorius išrinktas Lietuvos prezidentu. Per sekančius seimo ir prezidento rinkimus padėtis pasikeitė.

Dutūkstantaisiais metais vyks savivaldybių ir seimo rinkimai. Pasak Daugėlos, jie gali būti lemtingi. Jei juos laimėtų LDDP, tai Lietuvos laisvei grėstų rimtas pavojus (113 psl.).

Primas Noreika rašo apie „Lietuvos demokratų partiją ir jos vietą politikoje“ (67-76 psl.). Tai iš Vinco Kudirkos varpininkų sąjūdžio išaugusi partija, įsteigta 1902 m. Jos veikėjai yra daug nuveikę atkuriant Lietuvos valstybę 1918 m., tačiau po to jos vardas išnyko, o toliau veikė viena jos srovių Valstiečių liaudininkų sąjungos vardu.

1989 m. vasario 5 d. Vilniuje įvyko partijos atkūrimo konferencija. Taigi dar prieš Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir ji aktyviai reiškėsi šioje veikloje, tačiau netapo gausia ir įtakinga politine partija. Priešais daug, bet pagrindinė glūdi pačios partijos viduje.

Red. Antanas Kučys straipsnyje „Klaidžiojimai ieškant Lietuvoje antisemitizmo pradžių“ atsako į Vyganto Vareikio „Kultūros barų“ žurnale Vinco Kudirkos kaltinimą antisemitizmu, turėjusiu antikrikščioniškų bruožų. Šiam priekaištui atremti A. Kučys pateikia V. Kudirkos bendralaikį apie jį atsiliepiamus ir cituoja kai kuriuos jo pasisakymus (56-66 psl.).

Aleksandras Šidlauskas rašo apie paminklus, kurie neleidžia praeities užmiršti. Paminėti knygas, išleistas apie paminklus (77-91 psl.). Doc. V. Salinka straipsnyje „Atsigręžus į garbinę praeities žmones“ (46-52 psl.) plačiau aprašo 1923-1940 m. Vytauto D. universiteto Medicinos fakulteto garbės daktarus – dr. Joną Basanavičių, dr. Joną Šliupą, dr. K. Grinių ir kitus, kuriuos 1998 m. Kauno Medicinos akademija taip pat paskelbė savo garbės daktarais.

A. Kučys atskirais straipsniais paminėję A. Vileišytę-Devenienę-Grigaitienę, 1999 metais mirusią Floridoje, ir adv. Liudviką Šmulkštį jo mirties 10 m. sukakties proga (114-119 psl.). Žurnale taip pat įdėta keturių Vytauto Landsbergio kalbos įvairiomis progomis. Viena jų pasakyta pernai Vilniuje minint Vinco Kudirkos 140 metų gimimo sukaktį. Beje, šis „Varpo“ numeris skiriamas jo mirties šimto metų sukakčiai prisiminti.

Kudirkaikių skyriuje Angelė Šiaurienė aprašo šios moksleivių organizacijos stovyklą pernai Panemunės šile prie Kauno. Buvo susirinkę 120 kudirkaikių ir 11 jų mokytojų iš visos Lietuvos.

Savaitė Lietuvoje

Prasidėjo rudens sesija

Rugsėjo 10 d. Lietuvos seimo rudens sesija prasidėjo visuotiniu posėdžiu, kuriame finansų ministeris Jonas Lioginas pateikė biudžeto įstatymo pataisų projektą. Jame siūloma valstybės biudžeto išlaidas sumažinti 450 mln. litų, kaip prievartinę priemonę mažinant Rusijos ekonominės krizės ir kitų veiksnių neigiamus padarinius valstybės finansinei būklei. Ministeris tikisi griežtesnio mokesčių administravimo, kuris taip pat būtų naudingas tuo atžvilgiu, nes užtikrintų valstybės išpareigojimų vykdymą ir pagerintų finansinę drausmę, praneša ELTA.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus seimo partijų atstovams pareiškė, jog naujoje sesijoje būtina taisyti šių metų biudžetą, priimti realistiškų kitų metų biudžetą, tęsti valdymo reformą, patvirtinti energetikos strategiją, spręsti žemės ūkio problemas, tęsti socialinės apsaugos reformas bei priimti įstatymų projektus, kurie atvers kelią „Williams“ firmos investicijoms į Lietuvos naftos ūkį. Seimui taip pat pateiktos tvirtinti Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos bei išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinės seklumos atribojimo Baltijos jūroje sutartys. Rudens sesija pagal Konstituciją turi baigtis gruodžio 23 d.

Sustabdyta Lileikio byla

ELTA skelbia, kad Vilniaus apygardos teismas rugsėjo 10 d. sustabdė sunkiausi karo nusikaltimais prieš žydus kaltinamo lietuvių Aleksandro Lileikio baudžiamąją bylą. Teisiamasis jau yra sulaukęs 92 m. amžiaus ir sunkiai serga, kaip patvirtino keturių teismo medicinos ekspertizės. Baudžiamoji byla sustabdoma „kol, pasikeitus aplinkyboms, išnys įstatymais numatytas jos sustabdymo pagrindas“. Lieka teorinė galimybė, kad kada atnaujinti A. Lileikio bylą, tačiau tai beveik neįmanoma, nes jo ligos yra nepagydomos. Dirbdamas Lietuvos saugumo policijos Vilniaus apygardos viršininku 1941-1944 m., jis davė raštiškus įsakymus sušaudyti 75 Lietuvos žydus, laikytus Vilniaus sunkiųjų darbų kalėjime.

Paminėtas chartos 50-metis

Rugsėjo 14 d. Lietuvos seime buvo iškilmingai paminėtas Lietuvių chartos ir Pasaulio lietuvių bendruomenės 50-metis. Kaip rašo ELTA, savo kalboje prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė išlikusį chartos aktualumą šiems laikams, teigdamas, jog „išėivijų ugdyta asmenų įsipareigojimo etika, tautinis solidarumas ir bendruomeniškumas tampa itin svarbiu dabarties Lietuvos visuomenei, jos pilietinei brandai“. Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad Chartos nuostatuose atspindi lietuvių savivoka, priminė tautinio solidarumo

svarbą. Nuo rugsėjo 13 d. visą savaitę posėdžiavo bendra Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisija, svarstė įvairius rūpimus klausimus kultūros, švietimo, jaunimo ir SAS narystės srityse.

Tarėsi energetikos taryba

Vilniuje pirmą kartą Lietuvoje rugsėjo 16-17 d.d. vyko Pasaulio energetikos tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 160 energetikos politikų, mokslininkų bei vartotojų žinovų iš 18 Europos bei kitų pasaulio kraštų. Jie aptarė energetikos politiką, rinkas ir būsimas technologijas Vidurio ir Rytų Europoje XXI šimt.

Kaip praneša ELTA, Lietuvos ūkio ministeris Eugenijus Maldeikis atidarydamas konferenciją teigė, jog vyriausybė yra pasiryžusi sparčioms ir radikalioms energetikos sistemos reformoms, kad Lietuva neatstiktų nuo pasaulinės pažangos ir galėtų jungtis į Europos sąjungą.

SAS pareigūnas Lietuvoje

Rugsėjo 16 d. Lietuvoje lankėsi SAS pajėgų Europoje vado pavaduotojas generolas Sir Rupert Smith. Jis buvo nuvykęs susipažinti su Lietuvos pozicija Europos saugumo klausimais, krašto gynybos politika, kariuomenės galimybėmis ir plėtros planais, skelbia ELTA. Krašto apsaugos ministerio Česlovo Stankevičiaus teigimu, šio antrojo aukšto rango pareigūno vizitas patvirtina, jog SAS vadovybė daug dėmesio skiria Lietuvos pastangoms jungtis į tą organizaciją. Liepos pabaigoje lankėsi SAS pajėgų Europoje vadas generolas Wesley Clark.

Svečias pareiškė nuomonę, jog Lietuvos pasirengimas SAS narystei vyksta sparčiai, jos pažanga šioje srityje yra didžiausia iš visų Baltijos valstybių.

Gerai įvertino šimtadienį

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus palankiai atsiliepė apie ligšiolinį ministerio pirmininko Rolando Pakso vadovaujamų vyriausybės darbą, praneša ELTA. Tarp svarbiausių užduočių ministerių kabineto jis išskyrė sutvarkymą šalies ūkio, valstybės biudžeto ir „Sodros“ būklės. Jis teigė sutinką su ministerių pirmininku dėl privataus verslo liberalizavimo.

Vyriausybė susilaukė LDDP kritikos dėl atidėliojimo bei nerūpingumo, priimant būtinus sprendimus. Tačiau Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcija gerai vertino vyriausybės pastangas ieškoti bendrų sprendimų ir susitarimo su kitomis valdžios šakomis ir decentralizuoti kabineto veiklą. Stipriais žingsniais laikomi vyriausybės siūlymai mažinti akcizo mokesčių alkoholiui, nustatyti Ignalinos atominės elektrinės pirmojo reaktoriaus uždarymo datą ir parengti žemės ūkio strategiją.

RSJ

Šiame numeryje

Išėivijai ir Lietuvai

Stipresnė lietuvių veikla užsienyje – didesnė nauda Lietuvai

Lietuvos problemos žurnalo puslapiuose

Nėra aiškaus plano, kaip įgyvendinti desovietizaciją

Partizanai Seinijos krašte

Miego norėjo, bet atsigulti bijojo, kad nesusaltų mirtinai

Prisiminkime Tautos šventę

Visose vietovėse vyko šaunūs paradaai su kariniais orkestrais

Renginys – vienintelis toks pasaulyje

Taisyklės pasikeitė – savimonė taip ir liko sovietinė

Iškilusios auros ir skrydžiai į kosmosą

Kažkokios jėgos stengiasi, kad pamestume sveiką protą

Užbaigtas didžiulis darbas

Kun. V. Valkavičiaus JAV lietuvių parapijų istorija

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52,
garbės – \$62. Oro pašto į užjūrius – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. –
1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai
ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija
neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti
straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00,
supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

Kai popiežius lankėsi Lietuvoje

JURGITA ŽEMAITYTĖ

Prieš šešerius metus Lietuvoje viešėjo popiežius Jonas Paulius II, tačiau galime tvirtinti, kad apaštalinė jo kelionė į Lietuvą netapo vien praeities įvykiu. Popiežiaus toliaregiškai nubrėžtos gairės tolesnei Lietuvos tikinčiųjų veiklai ir šiandien teikia stiprybės, kreipiant žingsnius trečiojo krikščionybės tūkstantmečio link. Tuomet, Šv. Tėvo vizito Lietuvoje dienomis, mes, dažnai iš perdėto kuklumo laikantys save provincialais, K. Bendrijos pakraščiai, aiškiau nei bet kada supratome, jog Lietuvos katalikai turi svarbią misiją Visuotinėje Bendrijoje ir yra pajėgūs ją įvykdyti. Jau tada, vos tik Šv. Tėvas atsiveikino su Lietuva, gerai supratome, kad negalima pasitenkinti gražiais prisiminimais, bet reikia nuolat grįžti prie popiežiaus išsakyto minčių – juk kalbėjo lietuviškai, kad jo skelbiama Geroji Naujiena pasiektų visų širdis. Į Šv. Tėvo pagedavimus, pamokymus ir paraginimus turime atsiliepti konkrečiais naujosios evangelizacijos darbais prie trečiojo krikščionybės tūkstantmečio slenkčio.

Prieš 6 metus, rugsėjo 6 d. Šv. Tėvas susitiko su Lietuvos vyskupais. Jis paskatino juos teikti pirmenybę bendruomenių evangelizacijai vis kruopštesne ir geriau dabarties reikalavimus atitinkančia katecheze, pažymėdamas, jog toks Evangelijos skelbimo atnaujinimas bus ypač

pravartus šiuo opiu istoriniu laikotarpiu. Po praeities marksinės ideologijos įtakos lietuvių tauta dabar susiduria su kitokio pobūdžio kultūra, iš pirmo žvilgsnio ne tokia įžilia, bet išties ne kiek mažiau klastinga; į jai kiauurai persmelkta praktinio materializmo, kuris sėlina prie pačių religinės patirties šaknų.

Popiežius Lietuvo vyskupams tada priminė, jog vienas iš skubiausiai sprendinių naujosios evangelizacijos uždavinių – duoti naują impulsą pasauliečių apaštalavimui. Lietuvos katalikams benduomenėms, – sakė Šventasis Tėvas, – daug padės bendravimas su K. Bendrijos pripažintais ir jau visame pasaulyje paplitusiais pasauliečių judėjimais.

Popiežius labai detalai nubrėžė veiklos gaires Lietuvos kunigams, kalbėdamas Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje. Ten Šv. Tėvas nepamailėjo šiltų žodžių ir seserims vienuolėms. Tikėjimo ir kultūros pokalbiu galima pavadinti Šv. Tėvo susitikimą su kultūros ir mokslo darbuotojais Vilniaus universiteto Šv. Jono šventovėje. Popiežiaus žodžiais tarant, atnaujintas K. Bendrijos ryšys su kultūros pasauliu padėtų suvokti tokią painią mūsų dabartį ir numatyti reikiamą kryptį ateičiai.

Kaip visuomet, ypatingas dėmesys teko jaunimui: "Bran-
gus Lietuvos jaunime! Jūs galite
pasitikti K. Bendriją, kuri pasi-
tiki ir jumis", – sakė per susiti-
kimą Kaune Šv. Tėvas. Jis tėviš-
kai išpėjo jaunimą apie gyvenimo
kelyje tykančius pavojus: "Veltui
ieško laimės tie, kurie paiso vien
tik savęs ir klausosi klaidingų
pranašų balso, eidami vartotojiš-
kumo ir pašlijusios dorovės
keliu. Veltui kai kurie ieško
laimės ir skaudžiai nusivilia,
tikėdamiesi rasti ją sektose, ku-
rios žaidžia su žmogumi. Negali
būti laimės ir nevaisingame
sinkretizme, kuris iš Evangelijos
pasiskolina tik kai kurias mintis,
o kitų visai nepaiso... Nuo šių
klystelių augančių medžių
nurašyti vaisiai tučtuojau bai-
siai apkarsta..."

Atsiveikindamas su Lietuva, popiežius savo kalboje dar kartą nurodė kelią, kuriuo eidama Lietuva ir jos vaikai tikrai nepaklys...

PADĖKA

ATA

JUOZAS SKILANDŽIŪNAS

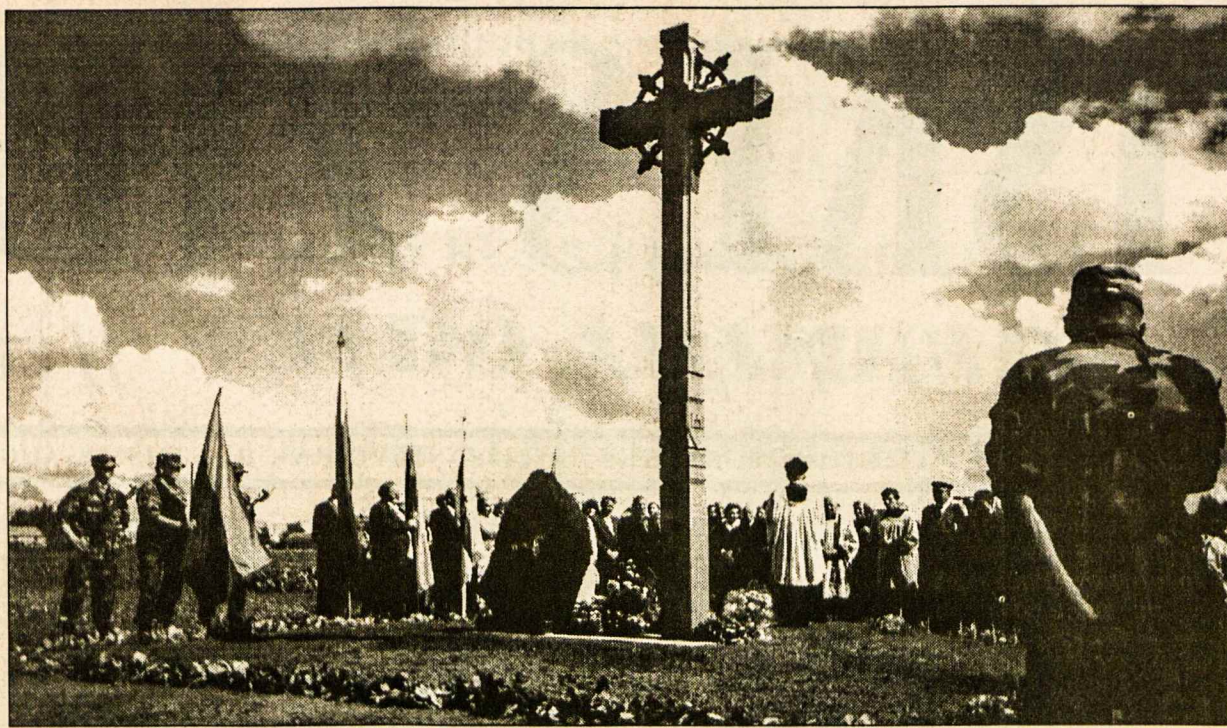
mirė 1999 m. rugpjūčio 19 d. Palaidotas rugsėjo 25 d.
Rokantiškių kapinėse, Vilniuje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui prel. J. Staškevičiui ir dėdei kun. dr. V. Skilandžiūnui už maldas laidotuvių namuose ir gedulines Mišias, atnašautas Lietuvos kankinių šventovėje.

Dėkojame D. Radtkienei už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu. Esame labai dėkingi visiems, kurie užprašė Mišias už velionį, o tokių buvo labai daug. Ačiū B. Šelmytei už puikias gėles. Dėkojame visiems už nuoširdžias užuojautas išreikštas žodžiu bei raštu. Ačiū karsto nešėjams ir mieloms ponioms už skanias pyragus; J. Gurklienei už skanias paruoštas lietuviškus pietus. Dėkoju P. ir A. Skilandžiūnams, draugams, pažįstamiems bei visiems visiems, kurie bet koku būdu prisidėjo slaugant ar palydinti į amžinybę mūsų tėvelį, senelį ir prosenelį.

Dar kartą dėkoju visiems, kurie mūsų liūdėsio valandą užjautė, paguodė ir neleido pasijusti vienišiams.

Liūdinti dukra Birutė, vaikaitė Loreta,
provaikaitis Arniukas

Joniškėlio Girelės 7 partizanų kryžiaus ir paminklo pašventinimas 1999 m. rugpjūčio 21 d.

Partizanai Seinijos krašte

Išgyvenimai buvusios Lietuvos partizanų ryšininkės, talkinios partizanams, slapta
keliaujantiems iš sovietų okupuotos Lietuvos ir laisvus Vakarus per Lenkiją.

TEKLĖ PAULIUKONYTĖ-
KALVINSKIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Trėmimai

Nepraėjo nė dvi savaitės nuo miško brolių žuvimo, saugumiečiai suėmė Smilgutę tėvelį, vėliau ištrėmė likusią Pauliukonių šeimą. Užvartos pastotės nuvežė į geležinkelio stotį. Ten jau buvo suvartyta daugiau šeimų. Visi baiminosi, kad veža į Sibirą. Stoties viršininkas pasakė, kad traukinys vės į atgautas Lenkijos žemes (prieš karą buvo Vokietijos). Traukinys lydėjo Saugumas. Po 10 dienų kelionės šaltuose prekinuose vagonuose Smilgutės šeima apgyvendino baisiame name su lenkų repatriantų šeima. Žmonės buvo geri, padėjo šiaip taip susitvarkyti moterims.

Suimta Smilgutė

Už mėnesio, gal daugiau suėmė ir Smilgutę. Vežė į Balso. Pakeliui uždare nekūren-toje daboklėje. Sušalusi, be miego, vos sulaukė ryto. Ryta išvežė traukiniu į Varšuvą. Ten laukė traukinys į Balso. Smilgutė vos laikėsi ant kojų. Priėjo du jauni vyrai prie sargybinių, departuojančių Smilgutę, paklausė, ar gali jai nupirkti maisto. Milicininkai sutiko. Atnešė Smilgutę karštos arbatos ir sumuštinį. Arbatą su malonumu išgėrė. Buvo antra para nevalgiusi, maisto prariti negalėjo. Smilgutė persalo, jautėsi blogai. Po ilgo laukimo Varšuvos stotyje išvežė į Balso. Ten milicininkai nuvedė ją į Saugumo raštinę, pasakė saugumiečiams, kad suimtoji serga. Jie ironiškai nusišypsojo ir tarė: "Mes ją greit išgydysim".

Smilgutė uždare būstinės požemyje. Languose buvo tik grotos. Palangėse matėsi kaurburiai sniego, lovos nebuvo, tik suolas. Užsikloti davė ploną užtiesalą. Žiema buvo šalta, temperatūra buvo kaip lauke. Ryta atnešdavo drugno juodo gėrimo, vadinamo kava, ir juodos duonos. Smilgutė, kad nesušaltų, vaikščiojo. Blogiausia buvo naktį – miego norėjo, bet atsigulti bijoj, kad užmigęs nesusaltų mirtinai.

Bėgo dienos, jėgos silpnėjo,

jautė, kad turi didelį karštį, prašė sargus pakviesti gydytoją, bet jie nesikubino. Smilgutė, kai išgirdavo rūsyje žingsnius, daužė duris. Pagaliau vienas susidomėjo, pamatęs ją atėjo su gydytoju. Perkėlė į bendrą rūsį. Buvo išvarginta. Likimo draugės, liepė gulti ant "pričios". Pričia vadino iš lentų sukaltą platų gultą su trupučiu šiaudų. Smilgutė atsigulus, kalinės aplink susėdo, kad sargas nematytų. Mat gulėti ir sergantiems ant "pričios" buvo draudžiama. Smilgutė slepiama išmiegojo visą dieną, nubudo sustiprėjusi. Tik nubudusi pamatė gerai pažįstamą partizanų globėją ir ryšininkę Verutę. Ją ankščiau suėmė, naktimis tardė. Klausinėjo ir apie Smilgutę. Ji pasakė per tardymą pažįstanti ją tik iš matymo. Verutė greitai perkėlė į kitą kamerą.

Bendrame rūsyje

Bendras rūsys buvo tamsus, vietos mažai, trūko oro; vos užmigdavo, su triukšmu atsidadavo durys. Visos nubudavo, laukė su baime kurios pavarde išsaus tardymui. Gulėjo apsi- rengusios. "Pričia" buvo per siaura aštuonioms kalinėms. Per naktį reikėjo gulėti vienoj pozicijoje, apsisverti nebuvo galima. Ryta skaudėjo kaulus.

Kalinės buvo lenkų tautybės inteligentės moterys. Sugyveno gerai. Kaip įmanydamas stengėsi pajavairinti pamažu slenkančias dienas. Smilgutė greitai susigyveno.

Bėgo savaitės. Vieną naktį, vos užmigęs, atsidadė durys. Išgirdo Smilgutę savo pavarde. Išėjusi į tamsų koridorių girdėjo kitų rusių atidaromas duris. Eidama paskui sargą meldėsi.

Pas tardytoją

Tardytojas buvo jaunas. Pasisveikinęs neaiškiai pasakė savo pavarde, paprašė atsistėti. Perskaitė kuo buvo kaltinama, liepė prisipažinti, nuo to priklausys kaip ilgai sėdės, gal bus išlaisvinta. Prieš ją komunistinėje Lenkijoje atsivėrė daug galimybių. Gaila, jei tokia mergaitė jaunystę praleistų kalėjime, bet tai priklauso nuo jos pačios.

Smilgutė, išklausiusi kaltinimų, pareiškė negalinti prisipa-

žinti, ko nebuvo padariusi. Liepė apsigalvoti, nekomplikuoti tardymo. Esą jie viską žino. Pašaukė sargą, kad vestų atgal į rūsį.

Prasidėjo Smilgutėi neramios naktys – norėjo ją palaužti. Kai buvo netoli nualpimo, atidarydavo langą. Smilgutė laikėsi tvirtai, atmetė kaltinimus. Prisipažinimas buvo surištas su partizanų globėjų išdavimu. Su Dievo pagalba nepalūžo, išlaikė. Po šešių mėnesių kariškas teismas paskyrė jai penkerius metus kalėjimo.

Po teismo Smilgutę perkėlė į kamerą, kur sėdėjo kalinės po teismo. Jų kameroje buvo daug. Trijų aukštų lovų ne visoms užteko, miegojo ant grindų. Langai uždengti skarda. Kameroj mažai šviesos, trūko oro.

Po dviejų dienų naujoj kameroj Smilgutę naktį išbudino sargų šauksmas. Kalinės greit lipa iš lovų baltiniuose, turėjo stovėti prie sienos. Sargas darė kratą, nieko neradusios liepė iš čiužinių ištraukti šiaudus. Šiaudai seniai keisti, pajudinus kilo debesys dulkių, graužė akis, dusino kosulys. Po kratos, kol sutvarkė patalpą, miegui laiko neliko.

Kai kartą išvedė į kiemą, vyrų grupėje Smilgutę pirmą kartą po suėmimo pamatė savo tėveli. Jis buvo nuteistas penkeriems metams už partizanų globą. Buvo nuvargęs, pražilęs. Smilgutę pirmą kartą pravirko kalėjime.

Ligoninėje ir kitame kalėjime

Smilgutė visą laiką jautėsi blogai. Gydytojas nusitūstė tyrimui. Rado plaučių džiovą ir perkėlė į kalėjimo ligoninę. Joje galima dieną atsigulti, ilgiau leisdavo pabūti kieme, matuodavo temperatūrą. Vaistų nedavė. Maistas – kaip kameroj.

Smilgutė ligoninėje susipažino su jaunu kaliniu gydytoju, kuris aptarnavo vyrų kamerą ir ligoninę. Per jį palaikė ryšius su tėveliu. Kartą Michal (gydytojo vardas) pasakė, kad vakar tėvelį su kitais kaliniais išvežė į kitą kalėjimą. Jam dar liko ketveri metai kalėti. Greit ir Smilgutę išvežė į kitą kalėjimą.

Buvo gruodžio 24 d. Nuvežė visas kalines kartu ir uždare į vieną kamerą. Jas viršininkas išpėjo, kad nebūtų giesmių, maldų, atgyventų "prietarų". Jam išinant pro duris, kalinė užgiedojo Kalėdų giesmę. Ją išvedė ir uždare į vienutę, tik stovėti galėjo. Išlaikė per naktį. Sugrįžusi pasakė: pirmoji tema mano rašinio išejus iš kalėjimo bus: kap praleidau Kučias prie komunistų (buvo žurnaliste).

Po dviejų savaičių kalinės išskirstė į kitas kameras. Smilgutę patalpino į plaučių kamerą. Joje buvo keturios kalinės, trys jaunos, viena vyresnio amžiaus. Plaučių kameroj maistas buvo geresnis, ilgiau leisdavo pabūti kieme. Laikraščių nei knygų nedavė.

Į laisvę

Nepraėjo nė dveji metai kalėjime, Smilgutę pašaukė į raštinę ir pranešė, kad išleidžia iš kalėjimo. Privalo grįžti į ištremimo vietą, registruotis milicijoj du kartus per savaitę. Byla bus iš naujo svarstoma (gynėjas perdavė bylą aukštesniam teismui). Netikėtai išlaisvinta Smilgutė nesidžiaugė, nes nežinojo kas laukia. Milicija nuo gyvenamos vietos buvo toli. Regist-

(Nukelta į 3-čią psl.)

ATA

v.s. VYTAUTUI SKRINSKUI

mirus,

jo žmonai FELICIJAI, dukrai ps. DALIAI, sūnui s.v. GAILIUI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia –
Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tuntas

ATA

VALENTINAI DALINDIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą POVILĄ DALINDĄ ir visą jo šeimą šią skausmo valandą, netekus mylimo žmogaus –

Nijolė Bagdžiūnienė

Genovaitė ir Leonas Balaišiai,
Montrealis

ATA

JUSTINAI SRIUBIŠKIENEI

mirus,

jos vyrą BONIFACĄ, dukrą JÜRATĘ ir sūnų RIMĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

R. K. Ražauskai,

Dearborn, Heights, MI

ATA

GRAŽINAI MARDOSIENEI

staiga mirus Lietuvoje, jos dukterį VILMĄ, sūnų EGI-DIJĄ, brolius VYTAUTĄ ir JURGĮ PETRŪNUS bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi –

A. Z. Račkauskų ir I. P. Petrauskų šeimos

ATA

JOANAI VOSYLIENEI

mirus Lietuvoje, Alytuje,

seseriai MARIJAI GUDELIENEI reiškiau nuoširdžią užuojautą –

Pranciška Norušienė

ABIEM SESUTĖM

ATA

JUSTINAI ir ALDONAI

mirus, brolių PRANĄ KAVALIAUSKĄ ir žmoną DANGUOLĘ nuoširdžiai užjaučiame –

R. K. Ražauskai,

Dearborn Heights, MI

- Kaip šaltas rudens vėjas
Nudrasko gėlių gražius žiedus,
Taip negailėtinga mirtis
Pasišaukė mūsų mielus draugus...

ATA

IDA PAŠKUVIENĘ prisimenant.

Jau 10 metų prabėgo, kai Tu palikai šį vargo ir kančių pasaulį. Mes visada jaučiame Tavo artumą, prisimename mums parodytą didelę meilę, kasdien bendraujame malda ir mintimis.

Draugus ir pažįstamus prašome prisiminti Ją maldose.

Miela Idute, iki pasimatymo pas mūsų Visagali KURĖJĄ –

Lionginas ir sūnus Robertas Paškai

PADĖKA

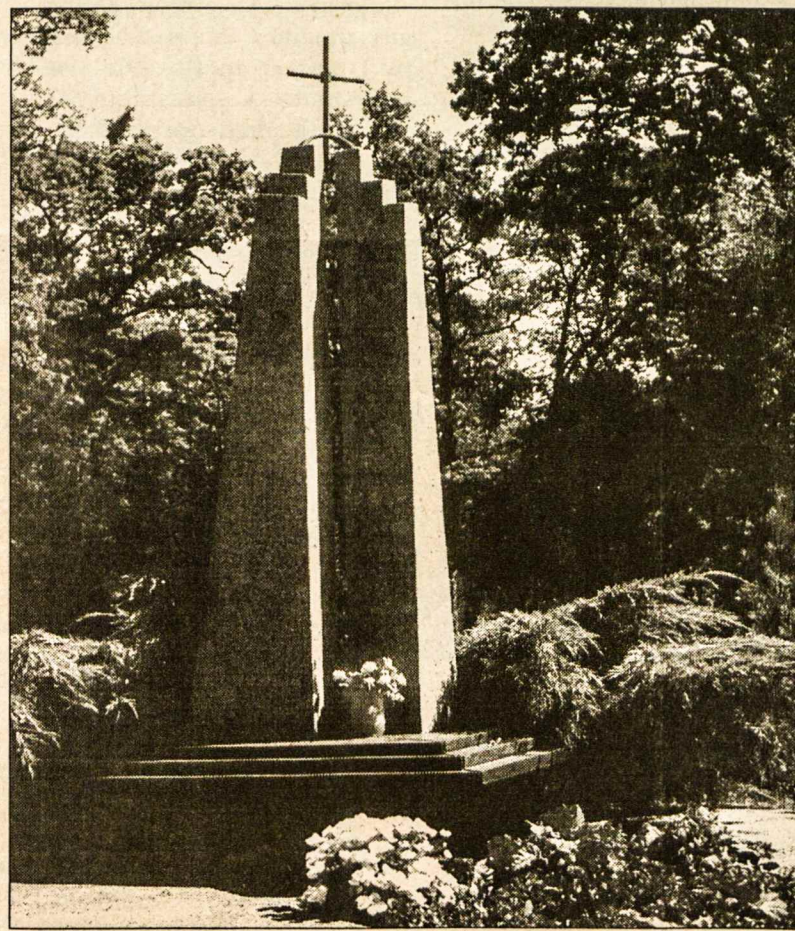
ATA

JONAS JONAITIS

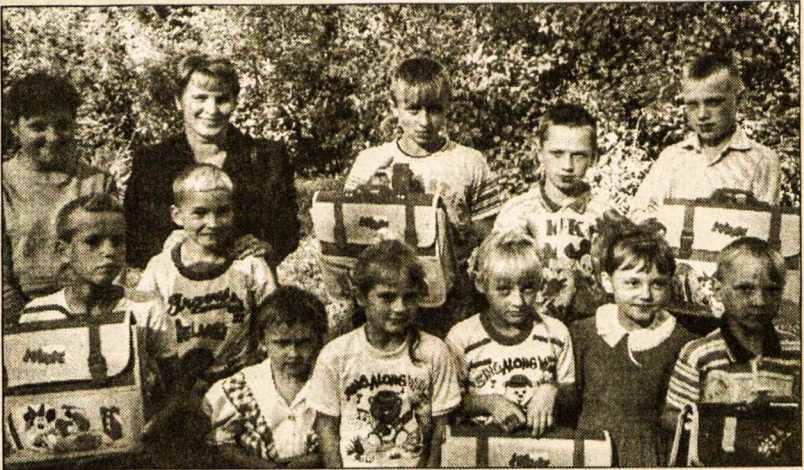
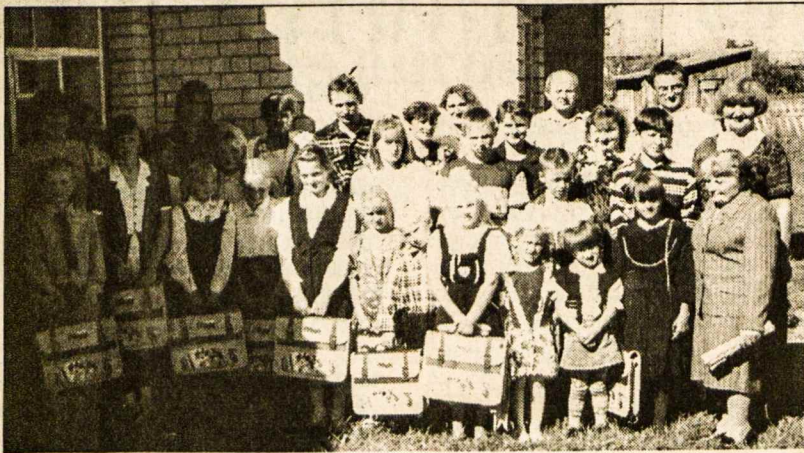
mirė 1999 m. liepos 25 d., palaidotas liepos 27 d.
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkoju prel. J. Staškevičiui už maldas prie velionies karsto, už gedulines Mišias ir palydėjimą į kapines. Dėkoju muz. L. Marcinkutei ir V. Mašalui už jausmingą giedojimą Mišių metu. Nuoširdus ačiū visiems už pareikštas užuojautas, užprašytas Mišias, gražias gėles, gausų dalyvavimą koplyčioje ir šventovėje. Ačiū M. Povilaitienei už aukų rinkimą Lietuvos našlaičiams, "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje ir Toronto lietuvių slaugos namams. Ypač esu dėkinga draugams – Filomenai ir Vytautui Mašalams, J. Vingelienei, V. Paulioniui, padėjusiems man šią sunkią valandą. Ačiū šeiminiškai už pietus ir ponioms už skanias pyragus.

Liūdinti žmona Nijolė

Paminklas žuvusiems laisvės kovotojams Šančiuose Nuotr. Vyt. Maco

Gudijoje Vainiūnų sekmadieninės mokyklos mokiniai, jų tėvai ir svečiai prie mokyklos 1999.IX.5. Žemiau – Ūsionių sekmadieninės mokyklos mokiniai su mokytoja Elena Sekoniene 1999.IX.5

Lietuviškos mokyklos Gudijoje

Breslaujos rajone – trys lietuviškos sekmadieninės mokyklos

Rugsėjo 5, Gudijoje, Vitebsko srities Breslaujos rajone mokslo metus pradėjo trys lietuviškos sekmadieninės mokyklos – Pelekų (30 mokinių), Vainiūnų (20 mokinių), Ūsionių (15 mokinių). Dirba trys mokytojos iš Ignalinos rajono. Už kiekvieną įvažiavimą joms reikia mokėti 10 dolerių mokesį bei draudimą, žiemą reikia mokėti už šildymą.

Tarp Vainiūnų ir Pelekų yra tik trys kolometrai. Čia dirba tos pačios mokytojos – lituanistė Skaistė Pauliukėnienė ir muzikė Valentina Špakova, supažindinsianti ir su etnologija. Į Vainiūnų mokyklą dauguma mokinių du ar tris kilometrus eina ar važiuoja dviračiais iš Dvarčinių, Zabarninkų, Misų kaimų. Mokyklos priklauso Breslaujos rajono lietuvių bendruomenei.

Ūsionys nuo Vainiūnų yra už 30 kilometrų (tiesia linija – apie 20 km). Ši mokyklėlė, įsikūrusi ne oficialioje mokykloje, o kultūros namuose, gali tapti ir visos Breslaujos rajono šiaurinės dalies kultūros centru. Čia pradėjo dirbti lituanistė Elena Sekonienė. Pageidaujama ir lietuviškos sekmadieninės mokyklos Konstalinoje, vietoje gyvenančios lietuvių kalbos fakultatyvų dėstytojos.

Vainiūnuose ir Ūsionyse lietuviškos mokyklos atsikūrė po 55 metų, o Pelekuose paminėjo vienerių mokslo metų sukaktį.

Prisimenant sugriežtintą Gudijos valdžios politiką dėl lietuvių švietimo Rindžiūnuose ir t.t., tai didelis „Vilnijos“ draugi-

jos ir ją remiančios Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išeivijoje laimėjimas. Labai neturtiniams mokiniams padovanotos kuprinės su mokymosi reikmenimis. Ūsionių mokyklą pasiūlyta vadinti VKLS nario, mokytojo, kilusio iš gretimos Pliusių parapijos, Juozo Leko vardu. Po karo čia kalbėjo lietuviškai apie 60 kaimų, dabar neliko nė vieno. Mokyklos turėtų atgauti tradicinę kultūrą.

Paminklai laisvės kovotojams

Linkuvos ir Joniškėlio parapijose, kaip ir kitur, nuo sovietų nukentėjo ir jiems priešinosi nemažai žmonių. 1940 – 1953 metų tremtiniams atminti Linkuvos šventoriuje per Škaplierinės atlidus pašventinta tremtinių sienelė. Kiekvienai tremtinių šeimai – atskiras akmuo su šeimos galvos vardu, pavarde, gimimo ir tremties vieta. Organizatoriai – nukentėjusiųjų giminės.

Prieš 53 su puse metų Oniūnų kaime apsupti mūšyje žuvo 22 Lietuvos laisvės armijos III apygardos partizanai. Septyni iš jų (trys neturėjo ir dvidešimties metų) liko palaidoti Joniškėlio Girelėje (Pasvalio rajonas), kur buvo svarbiausi jų bunkeriai ir bazė. Tik dabar atstatytas žuvusiųjų kryžius, užrašyti jų vardai, pavardės, slapyvardžiai, gimimo metai.

„Žiemgalos“ draugija vyresniųjų klasių moksleivius kviečia dalyvauti kraštotyros darbų konkurse, kurio viena temų – ir Joniškėlio apylinkių partizanai. Plačiau tai aprašoma „Linkuvos“ knygoje. Kazimieras Garšva

Gudijoje sekmadieninės Pelekų mokyklos mokiniai su mokytojais ir svečiais prie savo mokyklos 1999.IX.5

PADĖKA

ATA DOMININKAS RUPŠYS

(1909-1999)

mirė 1999 m. birželio 28 d. Montrealyje. Palaidotas liepos 2 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Dėkojame kun. K. Ambrasui, SJ, už nuosirdų velionies lankymą jam sergant, už Rožinio maldas ir gedulines Mišias, Aušros Vartų parapijos chorui už giedojimą Mišių metu, prel. J. Staškevičiui už maldas prie karsto kapinėse.

Ačiū visiems už užprašytas Mišias, aukas „Vaiko tėviškės namams“ ir pareikštas mums užuojautos žodžius bei raštu. Visiems, visiems nuoširdžiausiai dėkojame.

Liūdintys – žmona Bugomila, duktė Emilija, sūnus Viktoras su šeimomis

Prisiminkime Tautos šventę

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Nepriklausomoje Lietuvoje rugsėjo 8-oji, pavadinta Tautos švente, buvo labai iškilmingai švenčiama, prisimenant Vytautą Didįjį ir tą reikšmingą istorinę datą, kai buvo nutarta, kad jis gaus karaliaus vainiką. Deja, pasienyje lenkų įvykdyto smurto dėka Vytautas negavo karališkojo vainiko iš imperatoriaus Zigmanto Liuksemburgiečio, tačiau 1430 metų rugsėjo aštuntoji buvo numatyta kaip jo vainikavimo diena ir buvo sąmoningai parinkta švenčiausios Mergelės Marijos gimimo sukaustinė data.

Neteko pastebėti mūsų žiniasklaidoje apie kokį nors tos šventės minėjimą, nors mūsų spaudos puslapiai yra perkrauti graudžiais prisiminimais, bet prisiminimų iš prieškarinės nepriklausomos Lietuvos neteko užtikti.

Nepriklausomoje Lietuvoje rugsėjo 8 dieną po iškilmingų pamaldų visose vietovėse vyko šaunūs paradai su maršus grojančiais kariniais orkestrais, moksleivių, studentų, skautų, uniformuotų šaulių ir kitų organizacijų rikiuotėmis, patriotiškais prkalbomis, programomis ir koncertais įvairiose salėse. Kai kuriuose miestuose tai buvo lyg ir simboliška derliaus šventė, kai tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės aukštiesiems pareigūnams įteikdavo kviečių ir rugių puokštes, papuoštas rugiagėlėmis.

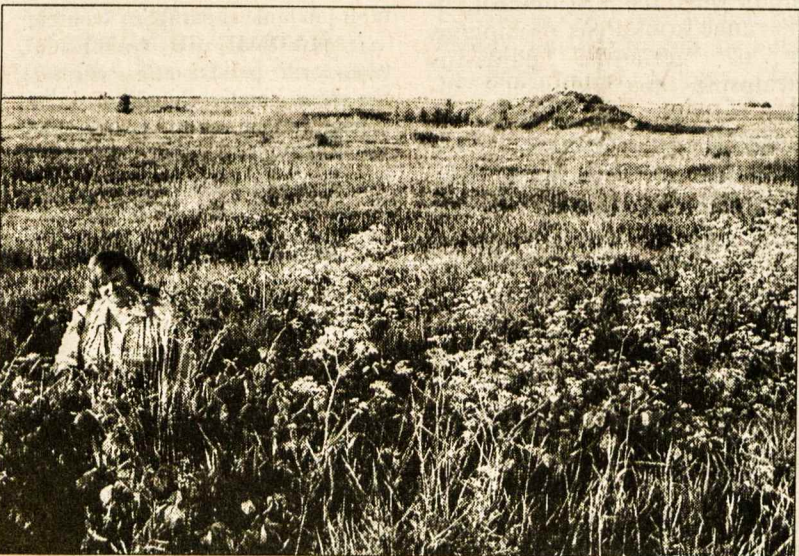
Prisimenu vieną beveik juokingą incidentą, kai tribūnoje buvo susirinkę aukšti pareigūnai, o pranešėjas paskelbė, kad pagrindinę kalbą sakysiąs prelatas Jonas Mačiulis. Publikoje buvo tylą, bet pranešėjas pagaliau pridėjo, kad tai „Maironis“. Kilo beveik plojimų audra ir sveikinimo šūkiai...

Nors jau ilgus metus gyvename laisvuose kraštuose, mini-me 1918 metų Vasario 16-osios

nepriklausomybės atgavimą, prisimename ir pagerbiame Sibirian ištremtas ir jame žuvusias aukas, minėdami Juodojo kas-pino dieną, tačiau rugsėjo 8-oji liko užmarštyje. Jaunesnei kartai toji šventė turėtų būti labai reikšminga ir išpūdinga, nes Vytauto Didžiojo rankose suformuota Didžioji Lietuvos kunigaikštija suvaizdino didelį vaidmenį tuolaikinėje Europoje. Apie tai „Encyclopedia Britannica“ rašo, esą Lietuva buvusi galinga ir įtakinga valstybė, savo valstybingumą išlaikiusi net šešis šimtmečius.

Šveicarijoje gyvenęs Lietuvos diplomatas a.a. dr. A. Gerutis yra anglų kalba suredagavęs labai vertingą kelių autorių knygą „Lithuania 700 years“, kurią vertėtų duoti paskaityti angliskai studijuojantiems ir besimokantiems jauniems lietuviams. Buvau dar maža mergaitė, bet prisimenu tas išpūdingas iškilmes, kai 1930 metais buvo minima Vytauto Didžiojo karūnavimo penkių šimtų metų sukaktis, o dauguma tais metais gimusių berniukų gavo Vytauto vardus, jų tarpe ir vienas mano pusbrolis.

Nors ir pavėluotai, bet vėta užsienio lietuvių visuomenei priminti tą reikšmingą istorinį įvykį, pasididžiuoti imponuojančia Lietuvos praeitimi ir pasidžiaugti iškovota laisve partizanų krauju, maldomis ir, žinoma, istorinių įvykių dėka. Užsienio demokratijose gyvenantys lietuviai dėjo nepaprastai daug pastangų iškelti sovietinės spaudos brutalumą bei tragizmą ir reikalauti laisvės pavergtoms Baltijos tautos. Sena ir garbinga Lietuvos istorija yra mūsų pasididžiavimo šaltinis ir vilties švyturys audringoje dabartinio pasaulio jūroje, o jos perdavimas priaugančioms kartoms yra labai reikšmingas, sukeliantis pasididžiavimą savo kilme ir garbinga savo tautos praeitimi.

Karaliaučiaus kraštas 1999 m. Sulaukęs pievos, kurių niekas nešienauja. Matosi kalvelė – likutis kapinių, kurios buvo nukastos po 1945 m. Mėtosi kaulai ir paminklų gabalai Nuotr. M. Purvino

Partizanai Seinijos krašte

(Atkelta iš 2-ro psl.)

ruotis vaikščiojo pėščia, nes kito susisiekimo nebuvo.

Laikas bėgo, namiškių globa Smilgutė sustiprėjo. Nuvaziavo į plaučių sanatoriją patikrinti sveikatos. Gydytojas padaręs tyrimus, džiovos nerado. Maloni staigmena buvo Smilgutėi ir gydytojui, kuris buvo pažįstamas iš kalėjimo, – susitikdavo ligoninėje. Mat jis irgi buvo kalnys, dirbo kalėjime kaip gydytojas.

Iš teismo žinios nebuvo. Smilgutėi buvo atimtos teisės – įsidarbinti negalėjo. Išlaikė ją šeima, kuri pardavusi turtą, gyvenė vargingai. Kartą, nuėjus registruotis, milicijos viršininkas pasakė gavęs žinią iš teismo – byla išspręsta jos naudai, į kalėjimą grįžti nereikės. Palinkėjo sėkmės. Smilgutė kuo greičiau siai norėjo įsidarbinti. Kaip buvusiai politinei kalinei sunku ka geresnio rasti. Nuvaziavo į valstybinių ūkių direkciją (jos sesuo dirbo buhalterė). Direktorius buvo senyvas, malonus žmogus, buvęs dvarininkas. Smilgutė pasitikėjo ir kaip tėvui papasakojo šeimos ir savo išgyvenimus. Iš-klausęs pasakė: abi kartu su seseria dirbs didelio valstybinio ūkio įstaigoje. Darbo turėjo daug, bet buvo patenkintas, taip pat ir direkcija jų darbu buvo patenkinta.

Paleido ir tėva

Smilgutės tėvelis, atlikęs bausmę, po penkerių metų sugrįžo pas šeimą. Į savo kraštą

grįžti neleido. Šeima buvo šiaip taip tremtyje įsikūrusi. Sugrįžęs tėvelis galėjo ramiai ilsėtis.

Bėgo metai, tėveliai ilgėjosi savo krašto (Seinijoje), kur paliko didelį gerai tvarkomą ūkį. Ten nuo neatmenamų laikų gyveno jų protėviai, raštingi, susipratę lietuviai, ilgą laiką pas save slėpę 1863 m. sukilėlius, kovojusius prieš caro priespaudą. Už slėpimą sukilėlių grėsė didelė bausmė, bet jos nepabūgo.

Kai buvo leista, Smilgutės tėvelis su vyriausios dukros šeima sugrįžo į savo kraštą. Smilgutė išteikė, persikėlė į miestą ir ten pasiliko. Sugrįžusi Smilgutės šeima į savo gimtinę, rado trobesius sunaikintus, žemę buvo pasisavinęs kolchozas. Smilgutės tėveliui buvo atimtos teisės, tik po mirties reabilitavo. Jis buvo savininkas ūkio, bet kaip be teisės žemės neatgavo. Tuo pasinaudojo vietiniai gyventojai, lojalūs komunistams, įsigijo Smilgutės tėviškės nuosavybės dokumentus. Dokumentai galioja ir toliau – žemės neatgavo. Nebūtų taip skaudu, jei nebūtų prie to prisidėję savi tautiečiai.

Prabėgo daug metų nuo iš-trėmimo. Ieškodama jaunystės prisiminimų, Smilgutė sugrįžusi į Trikampį, nuvyko į buvusią tėviškę. Visą rado sunaikinta, riogsojo gyvenamo namo griaučiai, prie šono sode dar stovėjo pakrypęs kryžius, galvą nuleidęs kabojo liūdnas Rūpintojėlis.

(Pabaiga)

Kai prieš dešimt metų stovėjome Baltijos kelyje ties Marijampolė

Renginy - vienintelis toks pasaulyje

Prisimenant Baltijos kelią prieš 10 metų – nuo Vilniaus iki Rygos ir Talino

BIRUTĖ JONELIENĖ

Nepajutom kaip praėjo 10 metų nuo tų nuostabių Atgimimo ir dvasinio pakilimo laikų, kada susikibo rankomis trijų Baltijos šalių žmonės, sudarydami gyvą grandinę nuo Vilniaus iki Rygos ir Talino. Atrodė, kad tada į Baltijos kelią skubėjo visi Lietuvos žmonės, kad nebuvo priešiško ir abejingo. Užsikimšo keliai, nors visi buvo geri ir paslaugūs. Spėjom tada į mūsų rajonui paskirtą vietą, nors daugelis nespėjo, įstrigo spūstyje. Bet ir taip užteko rankų susikibti. Džiaugiuosi, kad buvau ten – ne tik pasaulyje neregėtam renginyje, bet ir pasauly negirdėtam istorijos lūžyje, kai tautos iš spaudos į laisvę išėjo be ginklų, dainuodamos, savo dvasios jėga ir laisvės troškimu trupindamos sovietų imperijos pamatus.

Per tą laiką neatpažįstamai pasikeitė Lietuva, nors daugelis skeptikų to „nemato“. Visuotinis nusivylimas saivame suprantamas, nes gyvenimo taisyklės pasikeitė iš esmės, o juk savimone taip ir liko sovietinė, per 50 metų išugdyta. Tai ir yra didžiausia bėda. Iš čia tas pesi-

mizmas, prasigėrimas, savižudybės ir visa kita. Sunku visiems savo pečiais atlaikyti tokį istorinį lūžį. Sunku žiūrėti, kai iš „partijos aukso“, o ne iš savo darbo ir proto pastangų staiga išaugo milijonieriai kapitalistai.

O mano asmeninė bėda – jau 10 metų kamuojanti nepagydoma liga, per anksti pakirtusi jėgas, neleidžianti įsijungti į Lietuvos atkūrimą. Galui iš šalies stebėti ir dėkoti Dievui, kad tada, prieš 10 m., dar pajėgiau, dar galėjau dalyvauti įvykių sūkuryje, dar mačiau savo akimis tą stebuklą.

Šiomet, minint Baltijos kelio dešimtmetį, nuo pat ryto radijas transliavo tokią gerą, tam skirtą programą – ir pokalbiai, ir dainos dvelkė Atgimimo laikų dvasia. Taip panorau būti ten, kur buvau prieš 10 metų net ir savo negalią įveikusi. Meldžiau Dievą stebuklo, nors žinojau, kad vilties mažai. Ir visai netikėtai aplankė du patriotiški žmonės, kurie mielai sutiko važiuoti, nes ir patys norėjo. Staiga susiruošė į kelią. O kaip buvo gera širdyje, kad įveikusi savo negalią, aš dar galiu.

Keliai jau nebuvo užsikisę automobiliais, nesijautė jokios šventinės nuotaikos, net ir vėliavos ne prie kiekvieno namo buvo iškabintos.

Įsukę į Ukmergės plentą, 45-tame kilometre, pamatėm būrelį žmonių, plevėsuojančią trispalvę, eilutę automobilių šalikelėje. Čia vyko minėjimas. Paskui jo dalyviai užkūrė laužą, dainavo savi-veiklininkai. Tik žmonių gal 200 – 300. Jie nesukibo rankomis nors į trumpą grandinę, nebuvo džiaugsmo ašarų akyse, pakilimo veiduose. Liūdna. Nors puikiai suprantu, kad nieko negalima pakartoti.

Dar 10 minučių pajėgiau pastovėti su visais, paskui sėdėjau automobilyje, bet buvo gera žiūrėti į tuos susirinkusius žmones. Juk tai tikrieji idealistai, išsaugoję širdyje Atgimimo laikų dvasią. Maža saujele idealistų, bet tuo jie brangesni. Ir kaip norėjosi su jais susikibt rankomis – kaip tada, Baltijos kelyje...

Parsinešiau atminą – Romo Batūros paruoštą knygėlę „Baltijos kelias“ – kelias į Laisvę. 1989.08.23. Dešimtmetį minint.

Kanados psichologė - Latvijos prezidentė

Apie ją rašo Amerikos psichologų mėnraštis

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS,

Lansing, Michigan

Su tam tikru pasididžiavimu Amerikos psichologų sąjungos mėnraštis „Monitor“ rugsėjo mėnesio laidoje rašo apie Vairą Vike-Freibergą, naująją Latvijos prezidentę. Pabrėžiama, kad tai pirmas atvejis pokomunistinėje Rytų Europoje, kur krašto galva išrenkama psichologė ar psichologas.

Kaip jau spaudoje buvo rašyta, š.m. birželio mėnesį Latvijos parlamentas išrinko Vairą Vike-Freibergą Latvijos prezidentę. Naujoji prezidentė savo pareigas perėmė liepos 8 d., pakeisdama Guntį Ulmanį, pirmąją Latvijos posovietinį prezidentę, savo pareigose išbuvusį dvi kadencijas. Naujoji prezidentė yra buvusi Montreolio universiteto profesorė. Taip pat ji yra buvusi Kanados psichologų sąjungos pirmininkė.

Pagal „Monitor“ aprašymą, Latvijos prezidentė skiria ministrų pirmininką ir yra krašto atstovė pasauliui. Taigi ji greičiausiai skatins Latvijos įsijungimą į Europos sąjungą ir ŠAS (NATO). Taip pat ji teks vadovauti po sovietmečio iškilusių ekonominių problemų sprendimui bei narplioti susidariusią įtampą, kilusią iš penkis dešimtmečius trukusio rusų kolonistų antplūdžio Latvijon.

„Kaip psichologė, ji su savi-atsineša sugebėjimą išklausti, perspektyviai mąstyti ir užjausti. Be to, ji turi moksliskai pagrįstą žmonių elgesio ir iš to išplaukiančių pasekmių supratimą“. Taip ją charakterizavo dr.

● Kas žygtuoja keliu, vadinam „vėliau“, baigia keliu, vadinam „niekados“.

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

- MLS skelbimas
- Komisas 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Juris G. Draguns, buvęs psichologijos profesorius iš Pensilvanijos valstijos universiteto, naująją prezidentę pažinojęs nuo 1963 metų.

Vike-Friberg gimė Rygoje, Latvijoje, 1937 metais. Antrojo pasaulinio karo metu su šeima pasitraukė į Vokietiją, o vėliau atvyko į Kanadą, kur baigė gimnaziją. Magistrės laipsnį ir psichologijos gavo Toronto universitete 1960 metais. Eksperimentinės psichologijos doktoratą 1965 metais įsigijo McGill universitete Montrealyje.

Ji turėjo sėkmingą akademinę karjerą Montreolio universitete nuo 1965 iki išėjimo į pensiją 1998 metais. Nuo tų metų vadovavo Latvijos institu-

Psichologė Vaira Vike-Freiberga – Latvijos prezidentė

tui Rygoje. Ši organizacija skatina Latvijos populiarinimą pasaulinėje arenoje.

„Su dėmesiu ir žavesiu psichologai čia užjūryje stebės, kaip jos psichologinis pasirušimas padės tvarkytis su sudėtingomis politinėmis, socialinėmis ir ekonominėmis krašto problemomis“, pastebėjo prof. Draguns.

Sovietiniai stabai ir pulkininko byla

Lietuvos respublikos seimo pirmininkas V. Landsbergis apie P. Raslano bylą ir kitus teisinės sistemos nesklaidumus

Dalis visuomenės, ypač sovietmečio tremtiniai, prieš okupaciją kovoję kariai rezistentai, žymūs menininkai nerimauja dėl nugriautų per Lietuvos išlaisvinimą propagandinių skulptūrų eksponavimo, kuris gali tapti panašus į jų pagarbų atstatymą kitose vietose. Tokio skuboto sprendimo ir tokio rezultato neturi būti, juolab, kad ir Vyriausybės 1998 m. gruodžio 31 d. nutarimas dėl daugumos šių skulptūrų perdavimo, kaip dabar aiškėja, prieštaravo įstatymui.

Tačiau nemažiau užgaunan-ti nukentėjusiųjų jausmus, taip pat nepriklausomos teisinės Lietuvos valstybės principus, yra itin vangiai veiklama Rainių žudiko KGB pulkininko Petro Raslano byla. Šiuo metu išryškėjo tartum teisinė, o veikiau kazuistinė nuostatų sistema, kuriai sėkmingai sukančias, P. Raslano tiesmas niekada neįvyks. Mat nėra nei paštinių, nei pareigūnų, kurie nuneštų laisą teismui žinomą adresu Rusijoje priglaustam veikėjui.

Byla iškelta dar sovietmečiu, jau spaudžiant Atgimimo, teisingumo reikalavimams – tuoju pasąjūdžio Steigiamojo suvažiavimo. P. Raslanas buvo ap-

klausinėjamas 1988 ir 1989 m. Atkūrus nepriklausomybę ir turint lyg nepriklausomą Generalinį prokurorą, tokių veiksmų daugiau nepastebėta, tik 1992 m. balandžio mėnesį Generalinė prokuratūra, galbūt įsitikinusi, kad sunkiai įtariamąjį Lietuvoje nebėra, nutarė pateikti jam formalų kaltinimą. O įteikti nebėra kam.

Praėjo dar septyneri metai, dalis liudininkų jau mirė. Genocidu kaltinamas P. Raslanas dabar turi valstybės institucijų priedangą Rusijoje, kurios Teisingumo ministerija nepajėgia vykdyti tarpusavio teisinės pagalbos sutartis su Lietuva. Tačiau atrodo, kad 1990 - 1992 m. laikotarpiu žudikas turėjo priedangą ir Lietuvoje, – priedangą, kuri buvo galingesnė už kaltę ir kaltinimą.

Tai turi būti ištirta, kaip ir galimybės paveikti dabartinės Rusijos institucijas, imantis aktyvesnių tarptautinių žygių, o neklampanį pakartotinių laiš-kų, adresuotų „seneliui į kaimą“, rutinoje.

LR Vyriausybei derėtų išleisti apie šią bylą visų jos rašytinių ir foto dokumentų „Baltiją knygą“ ir išplatinti pasaulyje.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIŪDNA JT ATASKAITA

BNS praneša, kad neseniai paskelbtoje Jungtinių Tautų plėtros programos ataskaitoje Lietuva išsiskiria didžiausiu savižudžių skaičiumi, mažėjančiu vidutiniu gyvenimo amžiumi bei kitomis negerovėmis. Ataskaitoje „*Transition 1999*“ pranešama, kad buvusio sovietinio bloko valstybėse plėtotis demokratijai kliudo skurdas bei vis augantis atotrūkis tarp pasiturinčių ir vargšų. Pažymima, kad nusikaltimų skaičiumi Lietuva pirmąją tarp Baltijos valstybių, kuriose taip pat padidėjo žmonių mirtingumas ir sumažėjo vaikų gimstamumas. Ataskaitoje teigiama, kad tūkstančiui gyventojų Lietuvoje tenka 12 mirčių ir 11 gimimų. Lietuva pirmąją ir pagal savižudžių skaičių. Nuo 1980 iki 1995 m. joje 3 metais sumažėjo vidutinis vyrų gyvenimo lygis, o moterų – vieneriais. (1995 m. vidutinis lietuvių vyrų gyvenimo amžius buvo 63, o moterų – 75 m.). Vis dėlto, kaip praneša „Lietuvos aidas“, per šį dešimtmetį vadinamasis žmogiškojo vystymosi indeksas Lietuvoje išaugo. Jis apima vidutinę gyvenimo trukmę, raštingumą bei išsilavinimą ir bendrą vidaus produktą, tenkanti vienam gyventojui. Pagal šį rodiklį, Lietuva pernai užėmė 78 vietą, o šiemet pakilo į 62 vietą. Estija yra 54 vietoje, o Latvija – 74. Ataskaitoje pažymima, kad Lietuvai dar reikia tobulinti sveikatos apsaugą, švietimą, socialinių paslaugų sritis bei kelti gyvenimo lygį.

PAGERINS SPAUDĄ AKLIESIEMS

Rugpjūčio 20 d. Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos spaustuvė Vokietijos geradaris Manfredas Harres padovanojo 193,000 litų vertės spaudos mašiną. Jis prieš porą metų lankėsis Lietuvoje pamatė, kad naudojama 40 metų senumo technika spausdinti aklių leidiniams Brailio raštu. Vokietijoje jis surinko lėšų, kurias paaugojo penkios aklių organizacijos. Lietuvoje leidžiamas akliems skiriamas mėnesinis žurnalas „Mūsų žodis“ ir leidinys „Šulinyš“.

TARĖSI DEL LEZ

Rugpjūčio 26 d. ministras pirmininkas Rolandas Paksas tarėsi su Klaipėdos ir Šiaulių merais dėl tų miestų laisvųjų ekonominių zonų (LEZ), siūlė sudaryti reikalingų darbų sąrašą, kad LEZ galėtų pradėti veikti. Tuo tikslu jau buvo priimti 4 įstatymai, dar 22 buvo seimo pakeisti, tačiau liko tik biurokratinės kliūtys, kurias, Klaipėdos mero E. Gentvilo teigimu, galima sutvarkyti per mėnesį ar du. Muitinės departamentas turi nustatyti asmenų judėjimo ir patekimo į LEZ tvarką, nubrėžti muitinės teritorijos ribas. Taip pat reikia išspręsti pro-

blemą dėl buvusios karinės bazės likimo prie Šiaulių. To miesto meras A. Lankauskas teigė, jog būtina įsteigti LEZ iki kvietimo į Europos sąjungą, kitaip jos neprasės veikti.

ŽVEJYBAI REIKIA PARAMOS

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, Lietuvos teritorinė ir ekonominė zona Baltijos jūroje sudaro 9,000 kv. metrų (15%), jai priklauso ketvirtadalis Kuršių marių ploto, 88,280 ha ežerų, 22,193 ha tvenkinių bei 29,000 daugiau kaip 2.5 km ilgio upių ir upelių. Žvejai per metus sugauna 18,000-23,000 t. žuvų, iš jų 15,000-20,000 t. Baltijos jūroje, apie 1,000 t. Kuršių mariose. Pagal tarptautines sutartis, lietuviai žvejai turi teisę Baltijos jūroje sužvejoti 40,000 t žuvų per metus. Leistinas kiekis neišgudomas, nes nuo sovietmečio neatsigavo žuvininkystė, kuri buvo valdoma iš Maskvos, Lietuvoje trūko administravimo specialistų, liko tik maži žvejybos laivai. Šiais metais vyriausybė žvejybą įtraukė į sezoninių darbų sąrašą, suteikiančių mokesčių lengvatas. Įsteigta žuvininkystės plėtros taryba, parengtas Lietuvos žuvininkystės įstatymo projektas, kurį seimas turėtų svarstyti rudens sesijoje.

ŠAULIŲ SUVAŽIAVIMAS

Necilinis Lietuvos šaulių sąjungos rinktinės suvažiavimas įvyko rugsėjo 11 d. Kaune. Naujuoju sąjungos vadu patvirtintas pulkininkas Jonas Gečas, šiuo metu einantis Lietuvos gynybos atstovo Danijoje pareigas. Taip pat buvo išrinkta centro valdyba, centro revizijos komisija bei sąjungos garbės teismas. Ši organizacija sudaryta iš dešimties rinktinių ir vienią apie 4,000 karių.

DAUGIAU INVALIDŲ

„Valstiečių laikraštis“ praneša, kad praėjusiais metais į Valsčiųba medicininės socialinės ekspertizės komisiją kreipėsi 117,330 ligonių ir invalidų. Palyginus su 1997 m., besikreipiančių skaičius padaugėjo 5.7%. Aiškinama, jog žmonių, kuriems pirmą kartą nustatytas invalidumas, daugėja dėl blogėjančios gyventojų sveikatos, nepakankamai išplėtos profesinės reabilitacijos sistemos ir invalidams taikomų lengvatų. Pernai, palyginti su 1997 m., pirmąkart invalidais pripažintų asmenų padaugėjo 6.4%, tačiau pirminio invalidumo būklę krašte geriau parodė vidutinis pirmą kartą pripažintų invalidų skaičius, tenkantis 10,000 darbingo amžiaus asmenų. Šis rodiklis sumažėjo nuo 82.6 iki 81.5.

BYLA BANKUI

Kaip rašo ELTA, Vilniaus apygardos teismas Lietuvos banko prašymu išklė bankroto bylą nemokiam „Litimpeks“ bankui. Lietuvos bankas nusatė, kad rugpjūčio 13 d. „Litimpeks“ banko grynųjų aktyvų buvo 9.994 milijonais litų mažesni už banko įsipareigojimus. Iš keturiolikos bankų, kuriems teismai iki šiol paskelbė bankrotus, dvylika jau yra likviduojami. RSJ

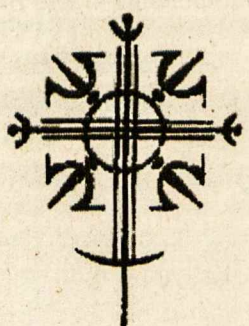
FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.PhM

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
jis mums duoda"

Louheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

KAIRYS 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334

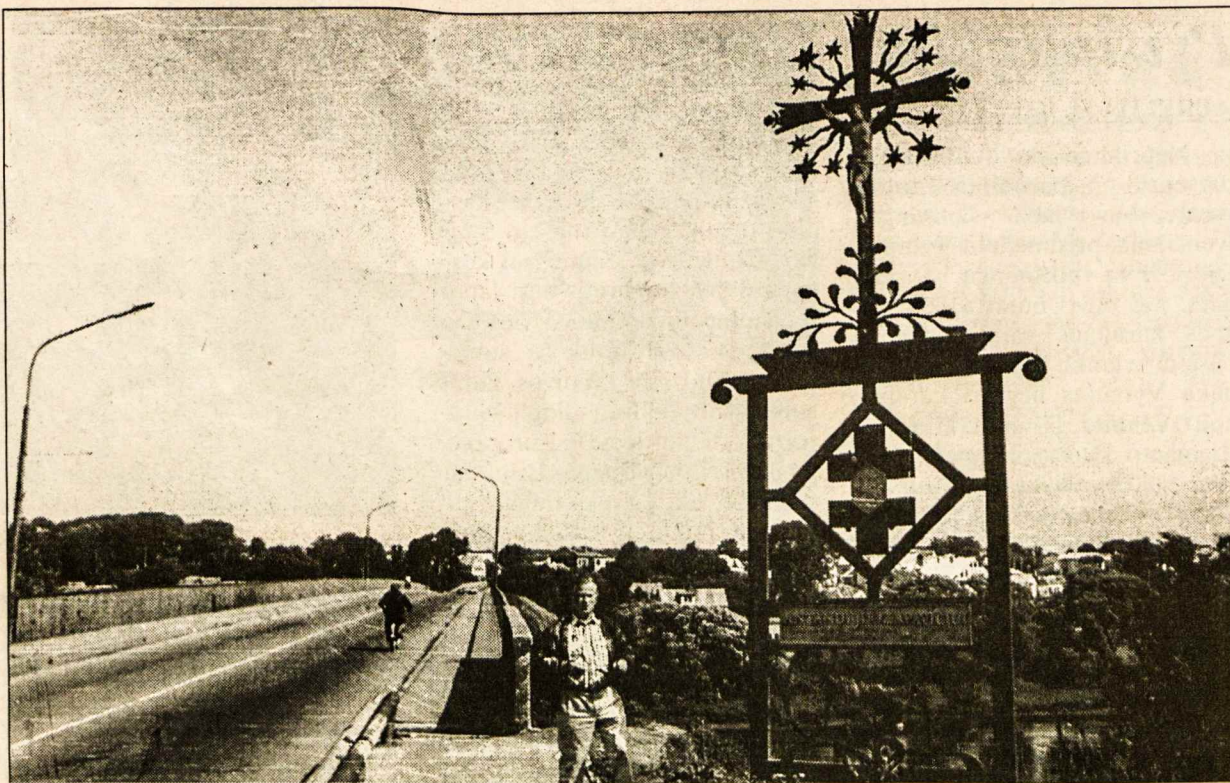
BALTIC EXPEDITING

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siuntiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom nurošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334
Pirmu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Leonas Balaišis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558
Andrius Usvaitas (519) 773-8007

Antanui Juozapavičiui, pirmajam Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvusiam (1919 m. vasario 13 d.) karininkui atminti pastatytas paminklas jo žūties vietoje – Alytuje. Toliau stovi žurn. Edvardas Šulaitis

Nuotr. V. Kapočiaus

Kovotojas, išvydęs laisvę, iškeliavo

A. a. EDVARDAS LAUGALYS, dalyvavęs Lietuvos partizanų eilėse, iškentęs Sibiro vargus, sulaukęs Lietuvos atgimimo bei nepriklausomybės, dalyvavo jos įtvirtinime, bendradarbiavo spaudoje ir iškeliavo amžinybėn, palikęs savo artimuosius Lietuvoje ir Kanadoje

L. PAŠKUS

Š.m. rugpjūčio 15 d. negailingai mirė Lietuvos pasiūkė dar vieną didelį lietuvių tautos patriotą, Žemaitijos sūnų, laisvės kovotoją – partizaną, šaltojo Sibiro tremtinį a.a. Edvardą Laugalį, gimusį 1923 m. spalio 17 d., Pužų km., Skaudvilės valsčiuje, Tauragės apskr., gausioje matininko Kazimiero ir Onos Laugalių šeimoje.

Buvo baigęs Skaudvilės pradžios mokyklą, mokėsi Tauragės gimnazijoje, vėliau persikėlė į Kėdainių Aukštesniąją geodezijos-kultūrtechnikos mokyklą, kurią baigė, kaip ir jo brolis a.a. Vytautas, pirmuoju.

Antrą kartą sovietams okupavus Lietuvą, jis pasitraukė iš tarnybos ir įsijungė į Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų gretas. Vietinio miestelio gyventojų (žydo) buvo pastebėtas ir išduotas. Sekė areštas, kalinimas, tardymas, teismas ir tremtis į Sibirą, kur išbuvo 13 metų.

Po Stalino mirties, 1956 m., kaip ir daugeliu ištremtųjų, a.a. Edvardui buvo leista grįžti į nurytąją gimtinę. Joje, ilgai vargęs, susirado darbą savo profesijoje. Bet ilgai ten negalėjo išsilaikyti, nes tremtinio įrašas pase į persekiojo visą gyvenimą. Vėl buvo skundžiamas, šmeižiamas, persekiojamas savo tautiečių. Greitai KGB vėl jį suėmė ir uždarė Kauno kalėjime. Gerų tautiečių rūpesčiu buvo išleistas iš kalnimo vietos. Persikėlė gyventi į Vilnių. Čia susipažino su Sibiro tremtinio J. Rastausko dukra Daina-Marija ir sukūrė šeimą.

Ieškodami ramybės nuo persekiojimų, po ilgų vargų, susirado sau pastogę ir darbą nuošaliame Džukijos kaimelyje Kabeliuose, Varėnos rajone, „Žuvininkiškos ūkyje“. Kurį laiką buvo ramu, bet ir vėl prasidėjo seni vargai šiame užkampyje. Žmonės pradėjo pavydėti, skusti, šmeižti, ieškoti priekabių. Po kurio laiko išėjo į pensiją. Sulaukę ilgai laukto Lietuvai laisvės ryto, kurio visi buvo taip pasiilgę ir ištroškę. Dauguma stengėsi vienaip ar kitaip padėti atsikurusiui Lietuvai, o a.a. Edvardas, gerai valdydamas plunksną, pradėjo bendradarbiauti spaudoje. Jo straipsnius galėjome skaityti „Valstiečių laikraestyje“, „Dienovidyje“, „Tremtyje“ ir „Varpe“. Rašė savo vardu ir slapyvardžiu Kazimieras Pužiškis. Rašiniuose priminė Lietuvos žmonėms padarytas okupantų bei jų kolaborantų skriaudas, kėlė ir žadino tautoje patriotiškumą, ragino ir mokė žmones atskirti gera nuo blogo arba neklusyti propagandos tui, kurie per visą sovietų vergijos 50-tį kolaboravo su sovietiniais okupantais.

Velionis daug laiko skyrė mokykliniam jaunimui, nes pui-

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu „Union Gas“ atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

A. a. EDVARDAS LAUGALYS, miręs Lietuvoje 1999 m. rugpjūčio 15 d.

kiai suprato, kad tik per jaunimą išsivysime šviesesnę tautos ateitį. Buvęs narys komiteto, kuris rengė konkursus mokiniams ir už geriausiai parašytus straipsnius apie okupacijos laikus, herojiškas partizanų kovas, sūriabūnus ir kt., buvo skiriamas premijos. Buvęs aktyvus narys tremtinių bei kitų organizacijų.

Man teko garbė a.a. Edvardą pažinti, kai lankėsi pas gimines Kanadoje. Tuomet jis padarė labai gerą įspūdį kaip tolerantiškas, daug nusimanantis, toli matantis, didelis patriotas, labai mylintis savo kraštą bei tautą.

Jis paliko didžiai nuliūdusią žmoną Dainą, dukterį Astą, žentą Vidmantą Šimkauskus, vaikaičius – Gabrielę ir Gytį Lietuvoje, o Kanadoje – seseris Liudą Stungevičienę, Danutę Juškevičienę ir brolį Antaną su šeima. Būdamas 93 metų, jis paliko daug draugų ir pažįstamų.

PADĖKA

Mano 93-jų metų gimtadienis rugpjūčio 15-tą sutampa su Marijos Žengimo į Dangų švente. Gimtadienio proga gavau daug sveikinimų.

Dėkoju Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Hamiltono skyriaus valdybai, jos pirmininkei Magdalenai Vaitonienėi, valdybos sekretorei dr. Danutei Garkūnienėi, vicepirm. Reginai Choromanskytei ir valdybos narėms; Vaikų dienos centro pirmininkei Zosėi Rickienei už sveikinimą ir dovaną; Juozui ir Zosėi Rickams už gėles; seseriai Liucijai, Škripkutei ir Aldonai Erštikaitienei už sveikinimus; vaikaičiai Rūtai Kriaučiūnaitei, medicinos seseriai ir vyruui Rimvydui Balkui, vaikaičiai dr. Karolinai Kriaučiūnaitei ir jos vyruui inžinieriui Jonui Zanon.

Ačiū vaikaitėms Elysei ir Justinai Zanon už sveikinimus. Ypatinga padėka dukrai Laimai už mano priežiūrą ir dvi puokštes gėlių – vieną baltų lelijų ir kitą rožių.

Su meile ir padėka, senelė ir prosenelė –

Jūs Sofija Rakštienė

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKU EISENOS NESKLANDUMAI
► PLOKŠIAPIEDYSTĖ
► IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDIJOS INDEKLAIŠ
► PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILUS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
✉ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✉ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✉ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Petersburg Beach, FL, policijos vadu, kaip informuojama Lietuvių klubo biuletenyje „Lietuvos žinios“ 279 nr., paskirtas Raimundas Kaminskas, pradėjęs pareigas eiti liepos 12 d. Iš viso šiom pareigom buvo 90 kandidatų, o iš paskutiniųjų penkių kandidatų išrinktas lietuvis. Mat jis Clearwater mieste, FL, policijos departamente įvykdė 400,000 dol. vertės projektą, pagal kurį yra kompiuterizuoti policijos pranešimai. Ta proga vietinė spauda pažymėjo, kad naujam policijos vadui bus naudingas lietuvių kalbos mokėjimas, nes šioje vietoje gyvena daug lietuvių. R. Kaminskas gimė Vokietijoje, su tėvais atvyko į JAV ir apsigyveno Klyvlande, OH. Čia jis augo ir mokėsi, lankė lietuvių šventovę, priklausė lietuvių skautams. Apsilankęs lietuvių klube, jis pažadėjo ir dažniau čia užsukti, kartu paprašydamas tautiečius aplinkyti jį jo ištaigoje.

Australija

Adelaidės ateitininkai, vadovaujami A. Varnienės, š.m. liepos 18 d. Lietuvių katalikų centro salėje surengė dr. Vinco Kudirkos 100 metų mirties sukakties minėjimą. Įvadinį žodį tarė A. Varnienė, primindama, kad prie renginio prisidėjo Adelaidės lietuvių teatro „Vaidila“ vadovas V. Opulskis ir administratorius V. Vencius. Dr. V. Kudirkos raštų skaitymai ir jo biografija buvo paryškinti sceniniais vaizdžiais bei skaidrėmis, paruoštomis K. Varno. Programa pradėta su Kudirkos eilėraščiu „Kelkite“, kuris buvo išspausdintas pirmame „Varpo“ numeryje. Skaitymus atliko V. Bardauskaitė, P. Gasūnas, A. Kubilius, E. Lomsargienė, J. Rupinskienė ir N. Masiliūtė. Scenos vaizdeliuose vaidino V. Nekrošius, V. Vencius, M. Pečiulienė, V. Janulis ir E. Lomsargienė. Muzikinės programos dalyje smuikininkas D. Kubilius, akompanuojant pianistei N. Masiliūtei-Stapleto, atliko L. Beethoveno „Pavasario sonatą“. Minėjimo pabaigoje visi dalyviai įsijungė į bendrą dainavimą, vadovaujami J. Nekrošienės, S. Pusedriūnės, A. Urnavičienės ir N. Vitkūnienės. Po programos visi buvo Lietuvių katalikų moterų draugijos narių rūpesčiu pavaišinti.

Britanija

Kun. Jonas Sakevičius, MIC, ilgametis Šv. Kazimiero parapijos klebonas Londone, liepos 25, sekmadienį, per pamaldas galutinai atsiseikino su savo parapijiečiais bei Londono lietuviais. Po pamaldų šventovės dalyviai sugiedojo jam „Ilgiausių metų“ ir kleboną nuo altoriaus palydėjo stipriais plojimais. Liepos 29, kaip rašoma „Europos lietuvių“ 17 nr., kun. J. Sakevičius pensininko dienas leisti išvyko į Čikagą, lietuvių marijonų vienuolyną. Londono Šv. Kazimiero parapijos moterys, susibūrusios į Šv. Onos draugiją, liepos 15 d. per pamaldas atšventė savo draugijos metinę šventę. Po pamaldų naujosios kartos ateivės surengė Onos vardinį paminėjimą su vaišėmis. Tame pačiame „Europos lietuvių“ numeryje Didž. Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) centro valdyba skelbia, kad buvo sutarta uždaryti Lietuvių Namų anksčiau veikusių skyrių. Jo buvusius narius kviečia įsijungti į bet kurį DBLS skyrių. Taipgi primename, kad DBLS organizacijai gali priklausyti lietuviai, tik legaliai gyvenantys šiame krašte.

Vokietija

Minint Vasario 16-tosios gimnazijos liepos 17 d. 50 metų veiklos sukaktį, Heseno švietimo ministerio pavaduotojas dr. Harmut Mueller-Kinet pareiškė, kad ministerija patikrino šią gimnaziją ir pripažino, kad ji visais atžvilgiais atitinkanti vokiečių gimnazijas ir jai suteiktas tos pačios vokiečių gimnazijų teises. Taigi bus suteikta ir finansinė parama, kaip ir kitoms gimnazijoms – 75% išlaidų, kurios valstybei kainuoja išlaikyti vieną moksleivį. Manoma, kad tai gimnazijai esančios neblogas finansinis pagrindas, bet jo neužtenka. Pvz. bendrabutyje išlaikyti vieną moksleivį kainuoja 1000 dol. per mėnesį. Vyksta pasitarimai ir tikimasi paramos gauti iš Mainco vyskupijos, Lampertheimo miesto, apskrities tarybos ir iš Lietuvos valdžios. Gimnazija yra labai reikalinga lietuvių jaunimui Vokietijoje. Joje dar mokosi moksleiviai iš Lietuvos, Pietų Amerikos ir iš kitur. Gimnazijoje gerai išmokstama vokiečių kalba. Dar stipriai yra dėstoma ir anglų kalba, o ateityje ir prancūzų kalba. Šios trys kalbos užima svarbią vietą Europos sąjungoje. Ta prasme gimnazija tiesiogiai yra naudinga ir Lietuvai, nes iš jos atsistatį jauni žmonės gerai įsisavins tris reikalingas vakariečių kalbas. Taipogi Vasario 16-tosios gimnazija yra ir lietuvių kultūrinis centras Vokietijoje. Kaip rašoma spaudoje, tikimasi medžiaginės paramos ir iš plačios lietuvių visuomenės.

Lenkija

Seinų licėjaus patalpose, kaip skelbiama „Aušros“ 1999 m. 15 nr., įsisteigęs valsčiaus lietuvių-lenkų gimnazija. Patalpų pataisymui lėšų gauta iš Lenkijos valdžios. Šios gimnazijos direktore numatyta B. Garbe, iki šiol buvusi Aradnykų mokyklos direktorė. Lietuvių klase mokyks Krasnavo, Krasnagrudos, Seinų lietuviai mokytojai: K. Rėkus, D. Valiukonytė, B. Misiukonienė, A. Jančevskas, V. Batvinskis, J. Malinauskas ir kiti. Dar ne nuspręsta, kas dėstys piešimą ir muziką. Lietuviai pageidautų, kad šiuos dalykus dėstytų gerai lietuvių kalbą mokantys ir gerai susipažinę su lietuvių kultūra mokytojai. Sporto pamokoms vadovaus K. Malkinski. Taipgi lietuvių nuomone, gimnazijos direktorius ar jo padėjėjas turėtų būti lietuvis, kad lietuviškai moksleiviai galėtų mokykloje jaukiai jaustis.

Punsko senosios klebonijos patalpose iki rugsėjo pabaigos vyksta tapybos ir rankdarbių paroda. Joje išstatyti V. Valenskienės iš Punsco, E. Valukonienės ir Jonaraisčio audiniai, N. Sidarienės juostų kolekcija, dail. A. Makauskaitės tapyba iš Suvalkų.

J. Andr.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 1531 Mosley St., Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, kištus, žemes Wasage, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.

Darbo Tel. 705-429-2121
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%	Asmenines nuo.....11.50%
santapus.....2.75%	nekiln. turto 1 m.....7.00%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.50%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius.....3.50%	• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
1 m. term. indėlius.....4.50%	3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
2 m. term. indėlius.....4.80%	
3 m. term. indėlius.....5.00%	
4 m. term. indėlius.....5.10%	
5 m. term. indėlius.....5.50%	
RRSP ir RRRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.50%	
2 m. ind.....4.80%	
3 m. ind.....5.00%	
4 m. ind.....5.10%	
5 m. ind.....5.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Iskilusios auros ir skrydžiai į kosmosą

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Bedirbdama gyd. psichiatre Kaune, dirbau kartu ir kaip gyd. psichologė, nes pastarosios specialybės gydytojų labai trūko, be to, psichiatrės darbas labai artimai siejasi su pastarąja medicinos mokslo šaka.

Didelių permainų išvakarėse ir po jų Laisvoje Lietuvoje atsirado nauja kategorija pacientų, kuriems reikėjo padėti išsivaduoti iš užplūdusių šarlatanizmo pinklių medicinoje. Pirmiausia ekranuose pasirodė Kašperovskis, sugebantis "gydyti" net distanciniu būdu – per televizorių ekranus. Paskui plūptelėjo ir tautinė ekstrasanų, "stebukladarių" banga.

Stebint politinius įvykius, buvo aišku, kad tai ne atsitiktinis šlamstas, išmestas į apyvarat "drumsti vandenį", nuodėti žmonių sąmonę. Teko tik stebėtis, kaip organizuotai tai buvo vykdoma ir kaip veikė žmonės visokio šarlatanizmo nuodai perversmų, paurisios ekonomikos, įtampos įaudrintoje atmosferoje.

Siuvėja mano kabinete

Pirmoji mane nustebino mano sena, gerai pažįstama siuvėja, pas kurią aš jau antrą dešimtmetį drabužius siuvasi. Tai buvo pagyvenusi amžius, tvarkinga, dora, Dievą tikinti moteris. Ji būdavo visada giedrios nuotaikos ir kiekvienam mokėdavo rasti malonų žodį. Visą gyvenimą dirbusi sąžiningai kaip bitelė užaugino šeimą, išleido į gyvenimą vaikus. Likusi našlė, gražiai bendravo su vaikais, tuos praskaidrindama savo vienatvę.

Dabar štai visa pasikeitusi, suglebusi į mano kabinetą, žlegteliai ant kėdės, giliai atsidūsta ir po trumpos pauzės taria:

– Daktare, mano aura giliai įskilusi. Gal kaip nors galima ją sutaisyti? Patikrinkite mane. Kai sužinojau šitai, tai kaip kūju rodos trenkė kas man į galvą ir nepraeina tas galvos skausmas. Aš visai nusikamavau... Kaip tos auros taisomos? – sunerimusi užbaigė pacientę.

– Kas jums visa tai įkalė į galvą? – pasiteiravau.

– Ekstrasensas sakė... Puseserė įkalbėjo nueiti pas jį. Sakė, dviese bus smagiau. Nuėjau visai sveika tik už ekstrasaną, o grįžau su didžiausiu galvos skausmu, kuris niekaip nepraeina.

– Mieloji, nusiraminkite, aš jums patikrinsiu sveikatą. Tikriausiai susinervinot, pakilo kraujospūdis ir tiek... Tuoj pamatuosiu kraujo spaudimą, ir viskas bus aišku.

– Pamatuojų, kraujospūdis tikrai aukštas. Šiaip viskas tvarkoj. Išrašau vaistus, paaiškinu, kaip juos vartoti ir ko reikia vengti, kad tai nesikartotų. Tačiau mano siuvėjos akys klausimai žiūri į mane. Jaučiu, kad ji nori dar kažko paklausti ir pagaliau taria:

– O kaip su mano aura? Ar ji labai...

– Mieloji, aš aurų nematau. Tokių terminų mokslinėje medicinoje nėra.

– Tai jums neprasivėrus trečioji akis? Ekstrasensas sakė, kad aura matoma tik trečiaja akimi...

– Žinoma, ne! Turiu dvi sveikas akis ir to man užtenka. Ta trečioji, tai šarlatanų "arkliukas". Jokių aurų jie irgi nemato, tačiau mulkina visus, kad susižertų krūvas pinigų. Juk tam kažko labai nepaprasto ir svaraus reikia... taip ir atsirado "trečioji akis", auros ir visa kita.

– O aš manau, jeigu mokate hipnotizuoti, tai ir auras regite, – vis dar negali atsitokėti pacientė.

– Gydymas hipnoze yra mokslininkų tyrinėjamas, pagrįstas. Galbūt kaip ir kiekviena mokslė dar ne viskas aišku šioje srityje, bet, bedirbant šioje šakoje aiškėja naujos ir naujos medicinos paslaptys. Mokslas gilinamas. O šarlatanai veikia vien apsigaubę melo šydu ir akaplėšikumu. Jūs susinervinot, todėl ir pradėjo skaudėti galvą, nes pakilo kraujospūdis. Pagrįsite vaistus, nusiraminsite, ir viskas bus gerai.

– Po savaitės atėjo žvali, sveika moteris, kokią buvau ją įpratusi matyti, ir dėkodama man tarė:

– Tikrai, dabar įsitikinau, kad galvą skaudėjo ne nuo įskilusių auros, o nuo pakilusio kraujospūžio. Ir iš viso jokių aurų tas vertelė nematė. Prisimenu, kokios godžios jo akys pinigėliams buvo...

Pažįstamas architektas

Po savaitės, kitos, vėl mano kabinete cilinė ekstrasanų auka – iš kolektyvinių sodų pažįstamas architektas, vyras jau arti 40-ties, tačiau dar nevedęs, kuriantis būtinę gerovę būsimam šeimyniniam gyvenimui. Šis vyras linkęs į maksimalizmą ir tobulumą, o ekstrasanas atrodė kaip tik ir sužeidė jo jautriausią vietą, todėl jis giliai nusiminęs įėjo į kabinetą pas mane ir sakė:

– Daktare, mano aura kreivai! Ką man daryti?

– Nieko, – sakau vos sulaukdamas juoką. – Nieko nereikia daryti...

– Kaip tai nieko?! – stebisi architektas, mėgstantis tvarką, grožį ir tobulumą. – Aš savo kreivios auros pakęsti negaliu!!! Tik pažiūrėkit į ją!!!

Kažkodėl visiems atrodė, kad būtinai turėtų matyti aš irgi auras. Mat psichiatrė esu, dargi hipnozę praktikuojau...

– Bet aš nieko kreivo jumo ne matau. Ir iš viso aš aurų nematau.

– Tai kaip Jūs galite nematyti aurų, jei net visada atspėjat ką aš sapnuoju. Be to, net mokslų nėra apie smegenis ekstrasanai jas mato.

– Aurų nematau, todėl, kad niekas jų ir neturi. Ir ekstrasanai jų nemato, tai paprasčiausiai šarlatanų triukas, – tariau.

– Tai Jūs netikite ir Kašperovskiu?

– Žinoma, ne! Jis toks pat šarlatan kaip ir visi kiti aurų regėtojai. Ir iš viso dabar Lietuvoje šarlatanizmas tiek išvešėjo, kad atrodo trūksta tik Rasputino. Įvairios sektos, satanistai, hyleriai... Kažkokios jėgos stengiasi, kad pamestume visi sveiką protą.

– Architektas, išgirdęs pasakytą sakinį, susimąstė. Tačiau iki normalaus būvio teko su juo dar padirbėti: praveisti ne vieną pokalbį, aiškinimą apie žmogaus smegenis, jų veiklą ir šarlatanus.

Suvargęs inžinierius

Su kitu pacientu, kuris buvo vienos šarlatanės "skraidintas į kosmosą" teko vargti ilgiau, kol išgydžiau. Tai buvo vienos gamyklos vyr. inžinierius, pusmetis vyras, turintis šeimą, vaikus. Darbas jo buvo nelengvas. Visokie planai, kadru kaita, gaminių kokybė – viskas gulė ant jo pečių.

Įeina pas mane į kabinetą tas vyr. inžinierius tikrai apgailėtinai atrodantis – perbales, veide atsiradęs raumenų trūkčiojimas daro jį panašų į cirko juokdarį. Net klausiti nereikėtų "kas negero" – viską matau kaip ant delno, tačiau kaip reikalinga gyd. etiketas pasiteirauju.

– Kuo skundžiatės?

– Stiprinau pas estrasensę nervų sistemą, – aiškina pacientas. – Buvau iš tikrųjų ypatinga specialistė – estrasensė.

Taigi po pabuvimo 9-toje kosminėje erdvėje atsirado veido raumenų trūkčiojimas, blogai miegu ir iš viso jaučiuosi kažkokį išderintą.

– Vadinasi, Jūs būsite pirmasis lietuviškas kosmonautas! Sveikinu! – juokdamasi tariau, nes buvau jau girdėjęs apie tuos ekstrasanų triukus ir visas tas erdvių gradacijas.

– Nesijukite, daktare, ekstrasanai turi daug kosminių erdvių. Pagal "dušios išgryninimą" patenkį vis į aukštesnę ir aukštesnę erdvę, jei darai progresą, – kalbėjo inžinierius.

– Ir be jokių degalų taip ir skrendate į tą savo kosmosą? Neįtikėtina?!

– Be jokio kuro "skrendama" tikrai... nors už kiekvieną skridimą turime mokėti ekstrasanai gana apvalią sumelę.

– Tai turbūti ekstrasanė perka kokį stebuklingą nematomą kurą už tuos pinigėlius. Be kuro kaip išsiverši iš žemės traukos į kosmosą.

– Daktare, bet čia ekstrasaniniai skridimai į kosmosą! – pabrėždamas kiekvieną žodį raišė tarė pacientas, sakdamas žodį ekstrasaniniai. – Tokie skridimai nieko bendro neturi su fizikiniais dėsniais.

– Taigi turite pastebėti, kad ekstrasanės "gydymas" taip pat nieko bendro neturi su medicinos mokslu. Jūs turite pats nuspręsti pas ką gydytis – pas diplomuotus gydytojus, ar pas ekstrasanus.

Vyr. inžinierius pasirinko toliau gydytis pas medikus, turinčius diplomus, normalioje gydymo įstaigoje. Atstatyti jo nervų sistemą nebuvo lengva. "Skraidymas" į kosmines erdves neigiamai veikė jo sveikatą. Tačiau po kelių mėnesių pacientas pasveiko, gydymo kursą baigus, veido raumenų trūkčiojimas dingo ir vyr. inžinierius buvo labai laimingas, galėdamas savo "fizionomiją" pilnai kontroliuoti.

Trakų pilies dalis ir ežeras 1999 metų vasarą

Nuotr. Vyt. Maco

Užbaigtas didžiulis darbas

Kun. V. Valkavičiaus veikalas, apimantis JAV lietuvių parapijų istoriją trijuose tomuose

ANTANAS MUSTEIKIS

Prieš keletą metų turėjau malonią progą recenzuoti "Tėviškės žiburius" kun. William Wolkovich-Valkavičiaus veikalą "Lietuvių religinį gyvenimą Amerikoje" (Lithuanian Religious Life in America). Tai buvo pirmasis tomas, išleistas 1991 m.; antrasis tomas pasirodė 1996 m., o trečiasis 1998 m. Ir šie pastarieji nusipelnė teigiamų įvertinimų, kurių išreiškiau pirmojo tomo recenzijoje. Norėčiau pacituoti tą nuomonę, bet susilaikysiu, nes tebesu pirmosios kartos amerikietis lietuvis, kuris privalo laikytis... tradicinio kuklumo.

Nors veikalas pavadinimas pabrėžia religinio gyvenimo temą, iš tikrųjų jis atskleidžia plačiąsias akiračius. Jį galima pavadinti lietuvių išeivių (Lietuvos atžvilgiu) bei ateivių (Amerikos atžvilgiu) gyvenimo bei kultūros istorija ar enciklopedija. Tai visų pirma išryškina įvadiniai autoriaus skirsniai pavadinimai.

Tokie yra antrojo tomo poskyriai: darbovietė, skurdas, nesantūrumas, politinė ir labdarinė pagalba tėvynei, lietuvių spaudos pradžia, kiti išeiviai – ateiviai, lenkai, etniniai ryšiai, latviai, airiai, vokiečiai, slovakai, lietuviai protestantai, etninis sąmoningumas, kapinių vandalizmas, Lattimer skerdynės, Kazių skerdynės, pasaulinė paroda Paryžiuje (1900 m.), kapinės, civilinės santuokos, pasaulietiškas, disidentai – Dembskis, Mockus, Šliūpas, patikėtiniai (valdybų nariai), religiniai separatistai (nepriklausomos bendrijos), socialistai, fizinis smurtas ir nusikaltimai, dvasininkų silpnybės, lietuvių lenkų seminarijoje, kunigai organizuojasi, seserų vienuolijos, etninės sąmonės išlikimas, kasmetinės lietuvių dienos valstijoje, Doylestown maldos diena, Pittsburgh'o universiteto lietuvių kambarys, išeivių-ateivių išsiskaidymas.

Lygiai išsamūs yra ir trečiojo tomo skirsniai: Čikaga – etninis reiškinys, dvasininkai, eucharistinis kongresas 1926 m., nepavykusi religinė, katalikų parapijų chorų sąjunga, Marquette parkas, Lemontas – Pasaulio lietuvių centras, parapijų uždarymai ir sujungimai, kairieji, labdarinė pagalba tėvynei, Marijos piligriminė statula, ateivių bangų sankirčiai.

Šis veikalas yra pavyzdinai nešališkas. Parašytas dvasininko, bet nepasižymi apologetika. Autorius pateikia, pavyzdžiui, duomenų apie dalies lietuvių polinkį į alkoholizmą, bet nevytina jo į vatą faktą, jog kunigo išventinimas magiškai neišlaisvina jo nuo etninių vienaamžių kolegų polinkio... (II tomas, 7 p.). Tą patį neišaiškumą lengva pastebėti ir lietuvių santykiuose bei sankryžose su kitomis tautybėmis, kairiaisiais, laisvama-

niais ar socialistais.

Šia progą noriu patikslinti bei papildyti vieno dvasininko biografija. Tai mano brolis kun. Leonardas Musteikis, su kuriuo teko bėgti į Švediją, bet vokiečiai mus sugavo Baltijos jūroje, ne Latvijoje, kaip parašyta (III tomas, 313 p.). Nepaminėta, kad tas pats kunigas pirmojo bolševikmečio pabaigoje buvo komunistų įkalintas Zarasuose. Ten pat netiksliai parašytas miestelis Dusėtai vietoje tikro vardo Dusetos.

Šios ir kitos smulkmenos nežaloja čia panagrinėtos lietuvių išeivių-ateivių istorijos. Kun. V. Valkavičius didėlimis pastangomis jiems pastatė neišdildomą paminklą.

William Wolkovich-Valkavičius, LITHUANIAN RELIGIOUS LIFE IN AMERICA: A Compendium of 150 Roman Catholic Parishes and Institutions. Išspausdino "Lithuanian Religious Life in America" (c/o 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062-4420, USA). Užsisakyti galima šiuo adresu: Corporate Fulfillment Systems, 1 Bert Dr., P.O. Box 339, W. Bridgewater, MA 02379-0339, USA. Tel. 1+800-344-4501.

"Lyg pumpurą priglauk"

Velionės Juozapos Murauskaitės-Feiferienės eilėraščiai – dvasinis jos palikimas

DALIA DUOBAITĖ

Nedideliame Lietuvos miestelyje tarp gražių pušynų ir prie geležinkelio įsikūrusiame Kazlų Rūdos miestelyje gyveno Lietuvos nepriklausomybės amžininkė (1918 m.), lyriškos prigimties poetė ir kartu blaivaus, matematikos nesibaidančio proto moteris, Lietuvos patriotė Juozapa Feiferienė. Apie ją buvo rašyta respublikinėje spaudoje. Jos eilių įdėta Lietuvos Liaudies kultūros centro darbuotoja A. Sidlauskio rūpesčiu išleistoje knygoje, kurios pavadinimas "Eilėlavimai". 1998 m. Juozapai pavyko išleisdinti eilėraščių knygelę (leidykla "Piko valanda" Marijampolėje). Knygelė vadinasi "Lyg pumpurą priglauk". Knygelę iliustravo dail. Geda Adomaitytė-Jakubauskienė. Dovanodama man šią knygelę mano bičiulė Juozapa užrašė:

Plunksna!
Tu buvai geriausia
mano draugė.
Dabar tu kaltinamoji.
Žodžio teismas eina...

Manau, kad net ir griežtam, rūšiam kritikai nepavyktų visai nuneigti J. Feiferienės žodžio, nors jis ir nėra profesionalus. Ji turėjo igimtą lyrinį talentą, tą paslaptingą branduoliuką, tik jam išsiskleisti sutrukdė sunkios ir nepalankios gyvenimo sąlygos. Poetė iš tikrųjų atsigavo, atsiskleidė tik atsikūrus laisvai Lietuvai. Gyveno intensyvi dvasi-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

A. a. dr. Kazys Pemkus, gydytojas, ilgametis čikagietis, vienuomenės ir ateitininkų veikėjas, lietuviškos raštijos mylėtojas ir rinkėjas, miręs 1996 m. balandžio 15 d., įsimąžino savo ypatingu palikimu – liuanistiniu lobynu. Apie tai Danutė Petrauskaitė rašo "Kultūros baruose" (1999 m. 8/9 nr.). Tautos istorijon velionis įsiriškio šalia tų savo kolegų, kuriems be tiesioginio darbo dar labai rūpėjo, kad būtų ne tik gajūs kūnas, bet ir budri tautinė dvasia. Dr. K. Pemkus gimė 1920 m. birželio 24 d. Rukų kaime, Mosėdžio valsč. Mokėsi Skuodo gimnazijoje, medicinos mokslus studijavo VD universitete Kaune, Tiubingene ir Heidelberge, kur dar klausė sociologijos bei psichologijos kursų. Gavęs daktaro laipsnį kurį laiką dirbo Vokietijoje, 1956 m. apsigyveno JAV-bėse. Veikė medicinos "Gajos" korporacijoje (1946-1947 m. pirmininkas), ateitininkuose (1984-1985 m. Ateitininkų federacijos pirmininkas). Bet labiausiai jį traukė knyga – ėmė kaupti įvairius leidinius, vėliau rankraščius, laiškus, dokumentus, visokeriopą liuanistinę medžiagą, kuri užėmė didelį jo gyvenamojo namo plotą. Susidarė rimtas ir vertingas archyvas, atkreipęs dėmesį ne į vieną jo namų lankytoją.

Tačiau sukaupiai per 20 metų bibliotekai išliko ateities klausimas. Kaip traipsnio autorė rašo, "laimė nusišypojo Klaipėdos universitetui, nes jo rektorius prof. Stasys Vaitiekūnas, 1994 m. lankydamsi JAV, susipažino su Pemkumi"... Tos pažinties pasekmė: 25 tonos spaudinių, pasiekusių Klaipėdą 1995 m. Pirmoji siunta – 395 dėžės, antroji – 371 dėžė. Po metų buvo nušijusta pakutinė siunta – 21 dėžė. Persiuntimo išlaidas (\$10,000 JAV) apmokėjo PLB fondas, taipgi \$20,000 (JAV) auka parėmė Klaipėdos universiteto bibliotekos įrengimą. Ši ypatingą ir milžinišką darbą įvykdyti velioniai padėjo dr. Antanas Razma ir kiti talkininkai. Dabar dr. Kazio Pemkaus vardu pavadintą biblioteką tvarko Danutė Steponavičiūtė. Oficialus bibliotekos atidarymas įvyko 1997 m. liepos 14 d. Daugiausia biblioteka domisi Humanitarinio, Pedagogikos ir Menų fakulteto studentai ir dėstytojai. Biblioteka saugoma keliose patalpose. Vienoje sutelkta visa periodika – 2406 pavadinimų leidiniai: žurnalai, laikraščiai. Jų yra labai senų kaip "Vienybė lietuvininkų" (1891-1916) ir pačių naujausių. Nemažai ir kitomis kalbomis spausdintų laikraščių kaip "Memeler Dampboot". Bibliotekos vedėja sudaro visų periodinių leidinių kartoteką.

Šios ir kitos smulkmenos nežaloja čia panagrinėtos lietuvių išeivių-ateivių istorijos. Kun. V. Valkavičius didėlimis pastangomis jiems pastatė neišdildomą paminklą.

William Wolkovich-Valkavičius, LITHUANIAN RELIGIOUS LIFE IN AMERICA: A Compendium of 150 Roman Catholic Parishes and Institutions. Išspausdino "Lithuanian Religious Life in America" (c/o 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062-4420, USA). Užsisakyti galima šiuo adresu: Corporate Fulfillment Systems, 1 Bert Dr., P.O. Box 339, W. Bridgewater, MA 02379-0339, USA. Tel. 1+800-344-4501.

A. a. dr. K. PEMKUS

Kitoje patalpoje laikoma 60,000 knygų, daugiausia lietuvių kalba, bet yra anglų, vokiečių ir rusų. Labai vertingos yra istorinės knygos, siekiančios XVI šimt. Daug enciklopedijų, žodynų bei dailės reprodukcijų, albumų, žemėlapių, net senų telefono abonentų knygų. Muzikinių leidinių skyriuje – Vlodo Jakubėno studija anglų kalba apie lietuvių, kaip tautinės grupės JAV, muziką, liaudies dainų rinkiniai, muzikologinė literatūra. Dar nėra išpaikuota įvairiausia archyvinė medžiaga – laikraščių iškarpos, dokumentai, fotografijos, dienoraščiai. D. Petrauskaitės straipsnyje tarp kitko pažymėta, kad knygų "pomėgis Pemkų ypač užvaldė po pažinties su proistoriku bei archeologu Jonu Puzinu (1905-1978)", kai pastarasis ruošė knygą "Pasaulio lietuvių gydytojų istorija", ir dr. K. Pemkus jam padėjo rinkti medžiagą.

Esperantininkų kongrese Berlyne š.m. rugpjūčio pradžioje Lietuvai atstovavo 70 esperantininkų, turėjusių galimybę užmegzti artimesnius ryšius su 2700 dalyvių iš 62 kraštų. Pirmasis tarptautinis esperantininkų kongresas įvyko 1905 m. Paryžiuje. ELTA savo pranešime primena, kad esperanto kalbą sukūrė Vėisiejuose gyvenęs gydytojas Liudvikas Lazaris Zamenhofas 1887 metais. Šiame kongrese Pasaulinės esperantininkų s-gos garbės nario vardas suteiktas žurnalo esperanto kalba "Litova stelo" (Lietuvos žvaigždė) redaktorui P. Čeliauskui.

"Balticum TV", kabelinė Klaipėdos televizija, š.m. rugpjūčio 4 d. šventė savo gyvavimo dešimtmetį. Toji diena laikoma ir kabelinės televizijos pradžia visoje Lietuvoje. Minėjimas pradėtas vasaros pradžioje. Klientams buvo parengtos įvairios staigmenos. Televizijos darbuotojai su šeimomis sukakti atšventė prie Platelių ežero. Kap ELTA praneša, šiuo metu "Balticum TV" turi apie 37,000 abonentų, kurie gali žiūrėti 23 televizijos programas. Jos pasiekia Kretingą, Palangą bei Gargždus. Snk.

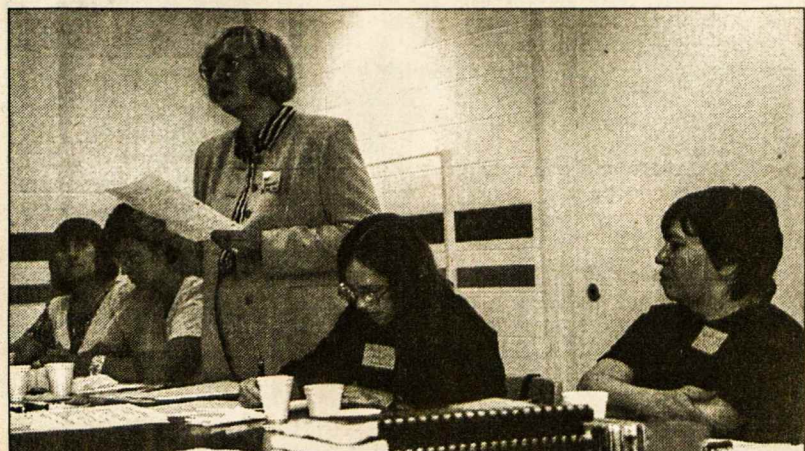
mokyti ir baigė žemės ūkio mokyklą Zylpiuose. Pokario metais baigė Kauno kooperacijos technikumą ir 1950 m. pradėjo dirbti Kazlų Rūdoje, kur ir praėjo visas gyvenimas. Na, o tikroji svajonė, kaip prisipažįsta pati poetė: "Visą laiką svajoju būti mokytoja ir labai norėjau rašyti, nesustodama rašyti".

Eilėraščiai labiausiai atitiko Juozapos dvasią, bet ji ruošėsi parašyti ir atsiminimų. Nebesuspėjo. O jie tikrai būtų buvę įdomūs vertingai.

Gimtinė
Bridžių – gimta trobelė.
Čia žingsniai primintiniai.
Dabar asfalto kelias
Nutiestas per gimtinę.
Nėra gimtos trobelės,
Nė jos šiaudinio stogo.
Kodėl taip širdį gelia
Man be gimtos pastogės?
Žvelgiu į gimtą lauką:
Javų auksinės drobės,
O man gimti nameliai
Akyse pasirodė.
Miela tėvų padangė –
Kitiap čia saulė šviečia.
Daugiau akis uždengia,
Jaučiu aš meilės kančią.

Rasos
Išiliesiu į maldą,
Kaip žolynų rasi:
Neša atpildą saldų
"Tėve mūsų" maldą.
Dievo vardą ištarsiu,
Ir kiekiausia širdis
Ima tirpti kaip žvakė,
Kai nuširdžiai meldies.
Kai kalbi "Tėve mūsų"
Už save, už visus,
Pakilai ir vėl žmogus
Tik nuplautos rasų.

J. Murauskaitė-Feiferienė

Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimui Hamiltone Kalgario mokyklos vedėja Nelė Astravienė daro pranešimą

Kanados liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavime Hamiltone mokytojos Ieva Godelytė ir Regina Simonaitienė išmėgina naują CD-ROM kompiuterio programą mokyti lietuvių kalbą

PRISIKĖLIMO
PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.3.15%	Asmeninės paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind.3.85%	
1 metų term. indėlius4.15%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
2 metų term. indėlius4.80%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
3 metų term. indėlius4.85%	1 metų 6.80%
4 metų term. indėlius4.90%	2 metų 7.20%
5 metų term. indėlius5.15%	3 metų 7.40%
1 metų GIC-mėn. palūk.4.25%	4 metų 7.45%
1 metų GIC-met. palūk.4.50%	5 metų 7.55%
2 metų GIC-met. palūk.4.85%	
3 metų GIC-met. palūk.5.10%	Su keičiamu nuosimčiu
4 metų GIC-met. palūk.5.15%	1, 2, 3 metų 5.95%
5 metų GIC-met. palūk.5.40%	
RRSP, RRRIF ir OHOSP	
"Variable"3.00%	
RRSP ir RRRIF-1 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRRIF-2 m.term.ind.4.85%	
RRSP ir RRRIF-3 m.term.ind.5.10%	
RRSP ir RRRIF-4 m.term.ind.5.15%	
RRSP ir RRRIF-5 m.term.ind.5.40%	
Taupomąją sąskaitą iki2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUSIŠS GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

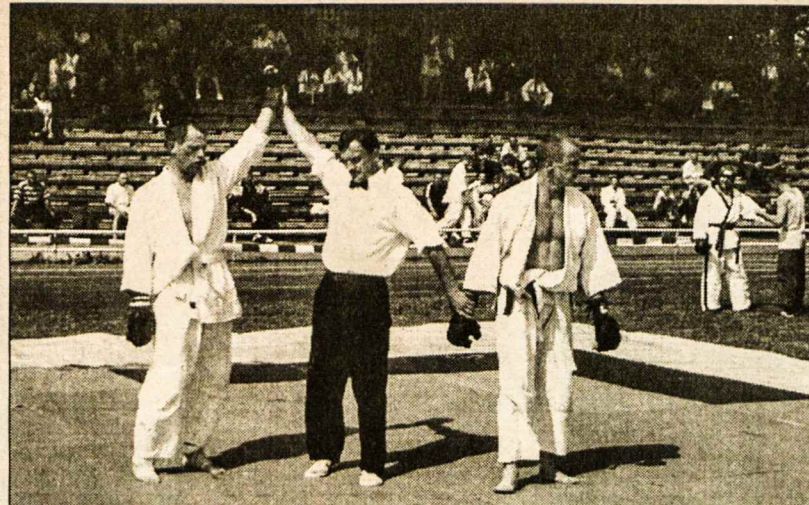
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS – PARDAVIMU AR PIRKIMU – sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.
Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Devintosios Lietuvos karių-savanorių sporto žaidynėse 1999 m. liepos 12-14 d.d. Marijampolėje kovinės savignos varžybas laimėjo ltn. JONAS JURKYNAS iš Marijampolės. Nuotr. viršilios R. Eideukevičiaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

50-tą operos sezoną COC ("Canadian Opera Company") Toronte pradėjo rugsėjo 23 populiariosi Verdi operos "La Traviata" nauju pastatymu. Režisierius (Dmitry Bertman), scenos dekoracijų (Igor Nežny) ir drabužių (Tatiana Tulubeva) planuotojai buvo tam pastatymui "importuoti" iš Rusijos; Violeta (Zvetelina Vassileva) iš Bulgarijos, Alfredo (Vladimir Griško) iš Ukrainos, tėvas Žermon (Gaetan Laperrière) ir visi kiti – kanadiečiai. Scenos dekoracijos ir drabužiai buvo klasikinės ir modernizmo mišinys, režisūra – keistoka ir neįprasta, todėl pirmą vakarą susilaukė dalies publikos pritarimo, bet ir nemažai kritikos.

ŠAS (NATO) gynybos ministerijai/sekretorių konferencija rugsėjo 21-23 dienomis vyko Toronte. Svarbiausiu darbotvarkės punktu buvo Balkanų situacija, kur ŠAS šiuo metu laiko net 80,000 taikdary (iš kurių 2,800 kanadiečiai). Konferencijoje dalyvauja delegatai iš 19 valstybių. Jų tarpe dabartinis ŠAS generalinis sekretorius ispanas Javier Solana (nuo 1995 metų) ir būsimasis nuo š.m. spalio mėnesio – skotas, dabartinis D. Britanijos gynybos sekretorius George Robertson. Apie 1,500 serbų demonstravo prie JAV konsulato ir ŠAS konferencijos būsto primindami neseniai ŠAS įvykdytus Jugoslavijos bombų antpuolius ir reikalaujanti "atstatyti griuvėsius". Užrūstinti buvo ir kanadiečiai vairuotojai per rytinį automobilių antplūdį, kai beveik valandai buvo aklinai uždaryta Front gatvė ir jos perėjimas, kol limuzinai konferencijos dalyvių pervežė iš viešbučio į susirinkimų salę – atstamas, kurį ir pėsčias galėtų per 10 minučių įveikti.

Moteryų ledo ritulio pasaulinės pirmenybės 2000 metų balandį įvyks Mississaugos mieste, naujoje "Hershey Centre" arenoje. "Tai bus mūsų puikus tūkstantmečio paminėjimas", teigė miesto burmistrė Hazel McCallion, kuri savo jaunystėje pati buvo profesionalė ledo ritulio žaidėja ir tada įsigijo pravarde "Hurricane Hazel". Moteryų ledo ritulio populiarumas labai greitai auga Kanadoje: nuo 1990 metų žaidėjų padidėjo net keturgubai nuo 9,074 iki 37,748. Vien tik Ontario provincijoje dabar yra 19,237 žaidėjų, 1,400 komandų 35-ose amžiaus ir pajūgumo grupėse, nuo 5-metėjų iki 81-metės M. Walker.

Century 21
Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150
Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) 273-4211 - įstaigos
(905) 507-6608 - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mėta ir sąžiningai patarnausiu.
Nemokamas namų vertinimas

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomeni 12 metų

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Sportas

Plaukimo varžybos

Baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės įvyks š.m. spalio 30, šeštadienį, Etobicoke, Ont. Daugiau žinių teikia M. Lorbergs, 73 North Heights Rd., Etobicoke, Ont. M9B 5H9, tel. 416 626-7262, arba A. Bielskis, tel. 216 486-0889, faksas – 216 481-6064. Varžybas rengia ŠALFAS. Inf.

Žinios iš Lietuvos

Rugsėjo 25-26 d.d. prasidėjo LKL pirmenybės. Rezultatai: Kauno "Žalgiris" – Marijampolės "Kraite" 83:79; Vilniaus "Lietuvos rytas" – Panevėžio "Sema" 100:66; Kauno "Atletas" – Šiaulių "Šiauliai" 72:71; Klaipėdos "Neptūnas" – Alytaus "Alita" 82:75; Alytaus "Alita" – Vilniaus "Sakalai" 84:90; Kauno "Atletas" – Panevėžio "Sema" 67:86; Vilniaus "Sakalai" – Marijampolės "Kraite" 79:53.

Eurolygos krepšinio B grupės rungtynėse Kauno "Žalgiris" pirmą susitikimą su Atėnų "Panathinaikos" pralaimėjo 66:82.

R. Sportos taurės varžybų pirmojo rato rungtynėse Helsinkyje Vilniaus "Sakalai" nugalėjo vietos "ToPo" 70:63.

Lietuvos futbolo čempionas Vilniaus "Žalgiris" – Kauno "Žalgiris" rungtynės užbaigė lygiomis 0:0.

Europos jaunimo (17-18 metų) bokso čempionate, kuris vyko rugsėjo 25-26 d.d. Rijeke (Kroatija), kauniečiai Vitas Paliulis (iki 91 kg) iškovojo sidabro medalį ir vilniečiai Darius Jasevičius (iki 67 kg) pelnė bronzos medalį.

Varšuvos gatvėmis vyko 5 km bėgimas. Tarp šimto bėgikų Lietuvos atstovė Gailutė Kelionienė moterų grupėje užėmė pirmą vietą, tarp vyrų antras buvo Petras Pranskūnas, trečias – Vytautas Vaitkevičius.

IV tarptautinės moterų dviračių lenktynės "Giro della Toscana" Italijoje laimėjo Lietuvos dviratininkė Edita Pučinskaitė.

Ispanijoje vykusiame 26-ajame pasaulio veteranų irklavimų čempionate Lietuvos keturietė be vairininko, kurią sudarė Jarutis Kanišauskas, Antanas Bagdonavičius, Rimantas Hakas ir Alfredas Tašcius, laimėjo aukso medalius. Bronzos medalį pelnė vienietė irklavės Karolis Nutautas. V.P.

Skautų veikla

Lietuvos skautija nuo 1997 m. yra registruota Pasaulio skautų organizacijoje (WOSM). Š.m. liepos 26-30 d.d. Pietų Afrikos respublikoje įvyko WOSM narių konferencija, kurioje pirmą kartą po skautų organizacijos atsteigimo Lietuvoje dalyvavo ir lietuviai atstovai – LS tarybos nariai. Mečys Raštikis ir pirmijos narys Renaldas Čiužas. Kaip rašo "Lietuvos aidas" (1999.IX.2), skambant himnui buvo iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava. Konferencijoje svarstytos pasaulio jaunimo problemos, priimta deklaracija "Pasaulis be minų", nustatyti santykiai su kitomis tarptautinėmis organizacijomis. Kita tokia konferencija po trejų metų vyks Graikijoje.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

SPRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimco Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius
3.15% už 90-179 dienų term. indėlius
3.65% už 180-364 dienų term. indėlius
4.15% už 1 m. term. indėlius
4.60% už 2 m. term. indėlius
4.85% už 3 m. term. indėlius
4.90% už 4 m. term. indėlius
5.15% už 5 m. term. indėlius
4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.85% už 2 m. GIC invest. pažym.
5.10% už 3 m. GIC invest. pažym.
5.15% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.40% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRRIF ind.

(variable rate)

4.50% už RRSP ir RRRIF 1 m. term. ind.
4.85% už RRSP ir RRRIF 2 m. term. ind.
5.10% už RRSP ir RRRIF 3 m. term. ind.
5.15% už RRSP ir RRRIF 4 m. term. ind.
5.40% už RRSP ir RRRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų6.80%
2 metų7.20%
3 metų7.40%
4 metų7.45%
5 metų7.55%

su keičiamu nuosimčiu5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginų monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd
ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.

SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.
Skrudžiams po 1 spalio galioja jau nupigintos žiemos sezono kainos. Tarp 13 ir 25 gruodžio yra vadinamas PEAK arba HIGH SEASON – kainos aukštesnės.

UŽSISAKYKITE REIKIAMUS BILJETUS JAU DABAR!
Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Biljetus pristatau X-PRESS paštu. Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 valandos.

ALGIS MEDELIS
Tarp 28 rugsėjo ir 22 spalio Medeliai atstogauja. Jei įmanoma, užsisakykite biljetus prie tą laiką, arba, man nesant, kreipkitės įstaigoje į MARIJĄ ir pasakykite, kad esate A. Medelio klientai.

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiėmiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBŲ DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Kanados lietuvių vaikų motinos (iš k. Nijolė Benotienė, Aldona Simonėlienė), kurių vaikai dalyvavo tarptautiniame festivalyje Kinijoje, su muzikėmis – choro administratore Hilda Ho ir Dalia Viskontiene

Tarptautinio vaikų chorų festivalio Kinijoje vyr. dirigentas prof. Erkki Pohjola iš Suomijos su dviem choristėmis iš Toronto Julija Simonėlyte ir Viktorija Benotaite

Iškilmės Suvalkijos centre

Naujų mokslo metų pradžia - rugsėjo pirmoji ir Vilkaviškio vyskupo Juozo Žemaičio, MIC, kunigystės 50 metų sukaktis

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Rugsėjo pirmosios šventė

Ji pakiliai sutikta ir Marijampolės mokyklose, ir abiejų parapijų šventovėse.

Prokatedroje šv. Mišias drauge su kitais dviem kunigais aukojo Vilkaviškio vyskupas J. Žemaitis, MIC.

Pradžioje vyskupas pasveikino su rugsėjo pirmąją - džiaugsmo ir vilties diena. Pamokslas ganytojas priminė, kad Jėzaus misija žemėje buvo - sėti gerąją sėklą. Baigdamas paraginą Kristaus pavyzdžiu būti uoliais sėjėjais žinių, doros ir teisingumo dirvonuose.

Šeimos centro aikštėje įvyko vysk. M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio Marijampolės skyriaus surengta popietė, skirta blaiviai mokslo metų pradžiai.

Kapelinas kun. G. Urbštas dėkojo Viešpačiui už gerą orą, ragino augti žiniomis, išmintimi, tikėjimu, meile. Dėmesingai klausytasi jo skaitomo laiško, kurį prieš pat mirtį parašė mamai tikrąjį Dievą suradusi dukrelė... Skyriaus pirmininkė J. Blaškevičienė palinkėjo blaiviai gyventi.

Sesės vienuolės Dalia ir Daina visus pakvietė į ratelį. Vienas kitą keitė žaidimai "Graži mūsų šeimynėlė", "Jurgeli, meistreliai" ir pan. Labai patiko kun. Gintaro vadovautas žaidimas apie Dievo meilę. Vaikų veidai švytėjo džiaugsmu. Jį kėlė ir aktyviai įsijungę seminarijos auklėtiniai gražiomis dainomis.

Vyskupo sukaktis

Vilkaviškio vyskupo J. Žemaičio

Knygų rėšykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SKAMBINKITE Į LIETUVĄ PIGIAU!

JAV centai
(nėra „tax“ mokesčių)

Ta pati kaina visą parą.

Žemos tarptautinių skambučių kainos į kitas šalis.

Užsisakykite šiandien!
Skambinkite dabar!

MAXITEL 630-323-3785 • 888-606-3427

Ten vėžio turbūt nebuvo...

Ligonė, abejojanti medikų tyrimais, operacijos reikalingumu, gydymu

MED. DR. LEONARDAS POVILIŪNAS, Vilnius

Liepos mėnu. Šilta. Saulėta. Vienuoliktą valandą dienos. Vienos Vilniaus poliklinikos koridoriuje nedidelis ligonių būrelis. Tokiu laiku onkologiniame kabinete ligonių mažai. Vieni išvykę į kaimus pas gimines, kiti savo soduose dirba, o jei negali dirbti, tai užmiestyje nors pabūna gamtoje.

Į kabinetą įeina per 50 metų turinti moteris. Ji žilstelėjusi, bet jūdi ir geros nuotaikos. Ligonė prašoma sėsti, pradeda klausinėjimas.

– Buvot operuota?
– Taip, prieš 22 metus operavo kairiąją krūtį.

– Švitino?
– Gydė chemopreparatais, švitino...

– Jūsų pavardė, vardas...
Tai būtina patikslinimui. Kabineto sarašuose surandama, kad ligonė L. 1976 m. gydyta Onkologijos mokslinio tyrimo instituto klinikoje. Ambulatorinė kortelėje yra įrašas, kur nurodyta, kad ligonė gydyta chemiškai preparatais, švitinta "gama" spinduliais, kad dėl liaukinio vėžio kairioji krūtis radikaliai pašalinta. Nustatyta trečia vėžio stadija.

– Kaip dabar jaučiatės?
– Sveikata negaliu skųstis.

Jaučiuos neblogai. Kai pasi-lankstau, padirbu darže (turiu sodą), tai juosmenį paskauda. Daržę krapštausi sėdėdama. Su savimi nešioju sudedamą kėdutę. Pasistatau, atsisėdu ir sodinu ar raviu...

Ligonė apžiūrima ir kartu klausinėjama.

– Sunkius darbus atlieka sūnus. Gyvenu su sūnumi.

– Ar kada nors kairioji krūtis buvo sumušta?

– Buvu prieš 23 metus avarijoje...

– Po operacijos išvažiavau į rajoną, – kalbėjo moteris, – pas seserį ir tik prieš metus grįžau į Vilnių, kai sūnus nusipirko čia butą. Baigęs statybos technikumą čia gavo darbą, nevedęs, tai ir gyvenam abu.

Ligonės T. normali, periferinės limfinės liaukos nepadidėjusios. Dešinioje krūtyje jokių patologinių pakitimų nepastebėta. Vidutinės mitybos. Svoris beveik nesikeičia. Vasarą kiek sumažėja, o žiemą vėl padidėja. Pooperacinis randas švarus, tik kairysis žaistas šiek tiek storesnis palyginus su dešiniu. Yra vad. limfostazė, kai po operacijos lieka pakenkti šią sritį apri-pinantieji kraujai bei limfos indai. Stuburo reakcija į sudavimą ties juosmens slanksteliais jautresnė, negu kitose vietose. Jokių galūnių patinimų nėra. Echoskopuojant kepenis, kasą, bei insktus navikinių pakitimų nerasta. Skirti kraujo, šlapimo tyrimai, plaučių, bei stuburo (juosmens) srities rentgenogramos. Stubure rasti osteochondrozės tipo pakitimai.

– Sakykit, kodėl jūs man tiek daug skyrėt visokių tyrimų, juk aš ne ligonė? Aš sveika ir ne dėl ligos aš pas jus atėjau.

– Jūs manėte, kad aš tau teisybės nepasakiau... Mat palatos gydytojas man tada pasakė, kad pas tave trečia vėžio stadija. O jei vėžys, tai liaudyje paplitus nuomonė, kad ligonis ilgai negyvena. Tai aš tau nepasakiau...

Klausiu gydytoją:

– Ar pas mane tikrai buvo vėžys?

– Tikrai.

– Kelinta stadija?

– Tada buvo trečia.

– Na, o dabar?

– Dabar Jūs išgydyta ir vėžio nėra. Reikia tik kartą per metus Jus patikrinti. Jei ką nors pajustumėt savy negero, jei pažastyse atsirastų kokie nors ne-lygumai, kaip navikai, išopėjimai rando, kreipkitės į polikliniką...

Ligonė sėdi, galvoja, o pasakui sako:

– Kartais gerai nežinoti, kad sergi vėžiu. Aš buvau rami, nes maniau, kad krūtis pašalinta dėl kažkokio gerybinio naviko.

– Aiškiai matot, kad vėžys išgydomas, nes išgyvenot 22 metus po gydymo ir palyginti patenkinamai jaučiatės.

– Jei jau tiek metų gyvenate po gydymo, tai ten to vėžio tikriausiai nebuvo.

– Buvu, nes diagnozė nustatyta kliniškai ir patikslinta mikroskopiniu tyrimu, bet dabar jo jau nėra.

– Tai nuo vėžio nenumirsiu?

– Mes esame šioje žemėje tik svečiai ir kada nors nuo kokios nors širdies, kraujagyslių ar kitos ligos numirsimė. Tad nepamirškite, kad reikės atvykti patikrinti!

– Sudie.

Moteris išeina susimąsčiusi. Turbūt ji dar netiki, kad sirgo kairiosios krūties trečia vėžio stadija. Onkologui rodos, kad dar praėjus mažai laiko, kol žmonės, skaitydami vėžio klausimais straipsnius, pradės suprasti ir įtikėti, kad I, II, III-ios stadijos vėžys gali būti gydomas ir radikaliai pagydomas.

– Idomu dėl ko atėjot?

– Kai manėte švitino, palatos gydytojas vyriui pasakė dėl ko mane operavo ir ką rado, o man nieko tikro nepasakė, nors keletą kartų jį klausinėjau. Po operacijos vyras mažai mane lankė, o mano sūnelis tada buvo dviejų metų, tai ir nebuvo kam jo žiūrėti, kol buvau ligoninėje. Mano sesuo, kuri gyveno rajone, pasiėmė pas save. Ji tada dar neturėjo vaikų. Iš ligoninės ir aš išvažiavau pas seserį. Vyras padavė mane į teismą, panorėjo su manimis skirtis. Persiskyrėm.

Sūnus liko pas mane. Aš po skyrybų gavau vieną kambarį, nes ankstesnis butas buvo dviejų kambarių. Savo kambarį aš pardaviau, o pinigais atidaviau seseriai, nes sesuo rajone statėsi namuką ir man davė kambarį. Atseit už įdėtus pinigus aš tapau tam sesers namuke dalininke.

Vyras mokėjo alimentus. Aš gavau darbą. Man piršosi vyrai, bet netekėjau. Dievas laimina tik bažnyčioje sudarytą santuoką, o persikyrimo nepripažįsta... Auginau sūnų, paskui jį mokiau. Jis rajone baigė vidurinę mokyklą, o Vilniuje technikumą.

Onkologas negali ilgai klausytis ligonės asmeninio pasakojimo, nes jo laukia kiti ligoniai, todėl prašo ligonę ateiti kitą dieną apie pirmą valandą. Tada baigiamas darbas ir tvarkomi popieriai, galima išklausyti ir ilgesnio ligonės pasakojimo.

Kitą dieną.

– Tyrinėtojai rado sklerotinius kraujagyslių pakitimus, ginekologiškai Jūs sveika, vėžio recidyvo nėra, sako gydytojas.

– Aš Jums vakar nespėjau paaiškinti, kodėl pas jus atėjau.

Prieš savaitę važiuodama troleibus susitikau savo buvusį vyrą. Jis labai blogai atrodė, serga plaučių vėžiu. Jis buvęs vairuotojas, daug metų rūkęs, na, ir nevengęs alkoholio, spėjęs palaidoti dvi žmonas; viena žuvo automobilio nelaimėje, kita mirė dėl hipertenzinės ligos. Man parūpo jį paklausti, kodėl mane paliko? Jis teisinosi:

Skaitytojai pasisako

DAR APIE LUBINĄ

Aprašydamas krepšininko Prano Lubino laidotuves, Ignas Medziukas savo straipsnyje "Laurus laimėjęs iškeliavo" ("TŽ", 34 nr.), vėloniui priskyrė nebūtų nuopelnų. Autoriaus teigimu, Lubinas "1937 m. su Lietuvos rinktinė laimėjo pirmą vietą antrame Europos čempionate Rygoje". Iš tikrųjų Lubinas 1937 m. Lietuvos rinktinėje Rygoje nežaidė. Kitas Medziuko teiginys: "1938 m. Tautinėje olimpiadoje Kaune su JAV lietuvių krepšininkų komanda laimėjo aukso medalį". Teisybė, kad JAV lietuviai tąsyk užėmė pirmą vietą, bet Lubinas Tautinėje olimpiadoje atstovavo LFLS penketui, kuris gavo sidabro medalį (antroji vieta).

Be to, Ign. Medziukas: "Su vėloniu atsiseikindamas inž. A. Mažeika sakė, kad Lubinas "nusipelnęs Lietuvos krepšinio tėvo vardo".

Prieš kelis metus iš Čikagos gir-dėjom, kad dr. Kostas Savickas yra Lietuvos krepšinio tėvas, o dabar

balsas iš Kalifornijos su dar vienu tėvu. Kiek tad krepšinio tėvų Lietu-vai reikia? Nėra labai tikslus ir inž. G. Kazlauskas cituotas teiginys, kad Lubino dėka krepšinis "tapo tautiniu lietuvių žaidimu". Čia nederėtų vienam Lubinui duoti tokio garbės.

Antanas Bagdžiūnas

Red. Tikslesnės žinios apie a.a. Pr. Lubiną išspausdintos "TŽ" 1999 m. 38 nr. M. Z. Romeikos laiške "Skaitytojais pasisako" skyriuje.

LAUKIAME PARAMOS

Dievui padedant, norime atstatyti Sutkų bažnyčią, kuri prieš karą buvo išmūryta iki stogo. Baigti darbus sutrukdė sovietinė okupacija. Teatlygina Viešpats visiems, kurie mums padės.

Kun. Antanas Urbanavičius, 4478 Ploščiai, Šakių rajonas, Lithuania.

P.S. Saskaityta bažnyčios atstatymui: AB Lietuvos Taupomojo banko Šakių skyrius nr. 3900. Banko kodas – 60139. Saskaitytos (litas) nr. 1202005401. Valiutinės saskaitytos nr. 241005492.

RŪPINTOJĖLIŲ MUZIEJUS

Rūpintojėli, jau daugiau kaip 600 metų mūsų pakelėse bei soduose. Ir visais amžiais visose kryžkelėse laimini mūsų tautą. Tavo veide atsispindi Tėvynės bruožai. Kiek daug menininkų į Tave įliejo savo skausmą ir širdgėlą. Tu formavai lietuvišką charakterį ir esi mūsų gyvastis. Todėl Lietuvos priešai daužė Tave, laužė ir naikinio kas šventa. Matyti uždarytos ir išniekintos šventovės, revoliucijos vadų ir partinės nomenklatūros biustai su portretais, – viskas kaip vėlinių muziejų.

Kodėl nesukurti Rūpintojėlio muziejaus? Jeigu kiekvienas liau-dies menininkas ar skulptorius savo gražiausią darbą skirtų šiam kam-peliui, jis būtų tikrai įdomus ir prasmingas. Jeigu atsirastų bendra-minčių, jie patys galėtų sudaryti ini-ciatyvinę grupę. Gal atsirastų žmo-nių, kurie paremtų muziejaus idėją? O su Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministerijos leidimu rastume pastatą arba laisvą žemės plotą. O gal papuoštume vieną bažnyčią vien Rūpintojėliais? Manau, kad lietuvių verslininkai irgi galės padėti. Ir taip sulipdytum nuostabiai gražų tautinį-religinį muziejų.

Muziejai dvelkia ramybę ir pala-laima. Jie yra Tėvynės turtas – tai kultūros dalis. Rinksimė, saugosi-me ir rodysimė pasauliui savo tau-tos žaizdas ir brangenybes, o kryžių nešiosime širdyje.

Kun. R. Pukenis, Roma

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Dau-giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo pa-tyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-kalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

Telefonas
2373 Bloor Street West 416 763-5677
(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą *
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
- * Dokumentų vertimą * Iškvičimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS PYSANKA – V.I.M. Inc.

4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu

TIESIOG Į VILNIŲ

Laivu

Lėktuvu

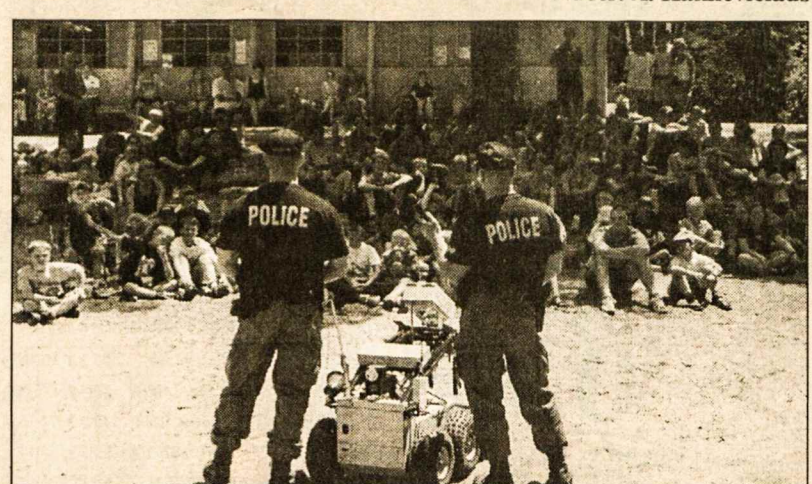
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

"Kretingos" stovykloje dramatiškų kaukių pasirodymas, kurį parengė Vida Tirilienė

Policininkai rodo stovyklautojams robotą, kuris vartojamas sprogmėnų išmontavimui

TORONTONT

Anapilio žinios

– Rytinėse Mišiose rugsėjo 26 d. pamokslus sakė Žvirgždaičių par. klebonas kun. A. Kildušis.

– Spalio 1 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Vasagos Gerojo Ganytojo šventovės spalio mėnesį sekmadieninė pamaldom grįžtama prie žiemoms tvarkos ir sekmadienio Mišios spalio 3, ateinantį sekmadienį, bus jau 3 val. po pietų.

– Anapilio knygyne gauta B. Masioko knyga "Lietuviški posakiai ir amerikietiški atitikmenys".

– Mišios, spalio 3, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Oną ir Juozą Baliūnus; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Joną ir Elžbietą Valantiejus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 2, šeštadienį: 3 v.p.p. už Pivorį šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Šio sekmadienio 11.15 v. ryto pamaldos su Šv. Komunija. Dėmesio tėveliams: šį sekmadienį prideda sekmadienio mokykla. Turėsime dvi klases: mažiems ir vyr. vaikams. Sekmadienio mokykla vyks kas antrą sekmadienį.

– Parapijos tarybos posėdis įvyks spalio 12 d. Alfredo Mikšienės bute.

– Padėkos šventės pamaldos – spalio 17 d., 11.15 v.p.p. ir Moterų draugijos puota 1 v.p.p. Lietuvių Namuose. Pietūs su vynu \$18. Bilietus platina Ona Langienė, tel. 416 233-0511.

– Sekmadienį, spalio 24, 9 v. ryto įvyks iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvaus ir Lietuvos respublikos prezidentas Valdas Adamkus su ponia Alma.

Maironio mokyklos žinios

– Dėmesio tėveliams! Šiais metais, pagal "Toronto Catholic District School Board" nurodymus, mokiniai, lankantys 1 sk. – 8 sk., neturės pamokų spalio 2 d. Jiems pamokos vyks spalio 9, Padėkos savaitgalį.

– Lituanistiniai Kursai veiks normalia tvarka. Veiks spalio 2, bet neveiks spalio 9.

– Išsivijęs lietuvių klierikų studijų fondui \$75 aukėjo O. Raubienė.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms \$50 aukėjo E. Kripienė (a.a. Petro Kripieno mirties metinių proga).

Lietuvos kankinių šventė

Ji pradėta Mišiomis praėjusį sekmadienį, rugsėjo 26, 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Giedant tos parapijos chorui, vad. muz. J. Govėdo, šventovėn įžygiavo procesija – buvo įneštos Lietuvos, šaulių, kūrėjų-savanorių ir katalikų moterų vėliavos, įėjo kunigai: J. Liauba, OFM, vėliau per Mišias pasakė įspūdingą pamokslą, J. Pilkauskas, E. Putrimas, Eug. Jurgutis, OFM, K. Kaknevičius, A. Kildušis ir parapijos klebonas prel. J. Staškevičius, su aukščiausių paminklų kunigais koncelebravęs Mišias. Skaitinius atliko A. Janušonis. Po Mišių vyko Švenčiausiojo pagarbimas ir palaiminimas.

Po pamaldų didžiojoje Anapilio salėje vyko šventės pobūvis – koncertas. Vadovavo Linas Narušis, perskaitęs kvietusį šviesą sąrašą ir pakvietęs koncerto atlikėjus – pianistę I. Beresnevičienę ir fleitistę Susan Kuteran. Abi jos susilaukė nuostirdžių plojimų, gražių atsiliepimų. Po koncerto joms buvo įteiktos gėlių puokštės. Invokaciją sukalbėjo prel. dr. Pr. Gaidis. Visi vaišinosi J. Gurklienės paruoštais pietumis. Atsilankiusiems dėkojo ir lietuviškų parapijų reikšmę apibūdino Lietuvos kankinių parapijos tarybos pirm. R. Paulionis. Pabaigoje parapijos klebonas prel. J. Staškevičius savo padėkos žodyje žvelgė į 2000-ųjų metų prasmingą sutikimą, kviesdamas dalyvauti numatomose religiniuose renginiuose. S.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms ponoms ir panelėms už suruoštą man tokį gausų mergvakarį. Ypatinga padėka D. Keršienėi, kuri įdėjo tiek daug darbo ir kantrybės į taip puikiai suorganizuotą, tokią gražią ir dovanomis turtingą popietę. Ačiū mano brolienei Ramonai už sklandų vadovavimą programai. Esu dėkinga skautėms ir "Gintarui" už sveikinimus ir dovanas. Jūsų visų parodytas nuosiirdumas man liks atmintyje visą gyvenimą. Dovanos labai palengvins mūsų pirmus gyvenimo žingsnius. Ačiū S. Škėmai už vaizdajuostę. Daiva Grybaitė

Prisikėlimo parapijos žinios

– Spalio mėnesį pagerbiame Mariją kalbėdami Rožinį, kuris spalio mėnesį bus kalbamas šokiadieniais prieš 8 v.r. Mišias, sekmadieniais prieš 8.15 v. ir 11 v.r. Mišias.

– Šis penktadienis spalio 1 ir šeštadienis spalio 2 yra mėnesio pirmieji. Pirmą mėnesio penktadienį šventovėje 7 v.v. yra šv. valanda ir Mišios. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Pirmą šeštadienį Rožinio draugijos nariai renkasi Rožinį kalbėti 10.30 v.r. ir į Mišias 11 v.r.

– "Atgaivink" programos trečiojo ciklo pradžia įvyks šį sekmadienį, spalio 3. Kviečiame visus, kurie domisi šia programa, užsiregistruoti į būrelius, o kurie nori daugiau žinių, gali jų gauti sekmadieniais prie "Atgaivink" informacijos stalo. Ryšium su "Atgaivink" programa, maldos grupė parapijos šventovėje rengia trijų valandų maldos vigiliją šį ketvirtadienį, rugsėjo 30 nuo 5 v. iki 8 v.v.

– Registruojami vaikai Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų pasiruošimo pamokoms. Prašom užregistruoti vaikus parapijos raštinėje (533-0621) iki spalio 17 d. Berniukai ir mergaitės, priėję Pirmos Komunijos, yra kviečiami tapti Mišių patarnautojais.

– Santuokai ruošiasi Daiva V. Grybaitė su Derek D. Smith.

– Irena Lukoševičienė savo artimųjų ir draugų tarpe atšventė 75-tąjį gimtadienį. Tą progą parapijos parodų salė buvo surengta jos nuostabi gobelenų paroda.

– Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimą vėl rengia parapijos tarybos labdaros sekcija š.m. spalio 27-28 d.d. ir prašo visus atvežti daiktus į salę dieną prieš išpardavimą.

– Mišios sekmadienį, spalio 3: 8.15 v.r. už a.a. Mariją ir Tadą Normantus; 9.15 v.r. už a.a. Stasį ir Janiną Černiauskus; 10.15 v.r. už a.a. Aušrą Sapijonytę, už a.a. Klemensą ir Tajaną Dargius; už a.a. Mariją Valiulių; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, rugsėjo 26, dalyvavo 185 asmenys. Svečių knygoje pasirašė L. ir A. Dvarionai iš Otavos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelis narė L. Balsienė.

– Valdybos posėdis – spalio 14, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Visuomeninės veiklos susirinkimas įvyks š.m. rugsėjo 30, ketvirtadienį, 7 v.v. LN seklėjoje. LN būrelių atstovai kviečiami dalyvauti.

– Slaugos namų statybai aukėjo – LN vyrų būrelis \$250 (iš viso 4,250); B. Stundžia \$20. Slaugos namų vajeus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A8.

– Lietuvių Namams reikalingi tarnautojai įvairioms pareigoms. Ieškomi "barmenai", padavėjos, valytojai, virėjai, asmenys pastato priežiūrai. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN vedėją arba skambinti tel. 416 532-3311.

– Kultūros komisija yra įsigijusi įvairių vaizdajuosčių iš Lietuvos. Dėl jų įsigijimo ar nuomojimo skambinti S. Pacibricienė 416 762-5419 arba V. Kulniui 416 763-1266.

Aukos Kanados lietuvių fondui *Stasės Kanopienės* atminimui: \$50 aukėjo Sofija Rakštienė. *Birutės Aukštaitienės* atminimui – I. R. Kalvaitis iš JAV aukėjo \$75. Pranešama, kad fondo reikalais galima kreiptis į Alfonsą Juozapavičių telefonu ar faksu 416 239-0995.

Raštinės vedėjas

A. a. Valentinos Dalindienės atminimui "Gyviems Akmenims" paaukojo: A. Mačiulaitienė – \$100; A. Lemežys – \$50; L. V. Kolyčiai – \$50.

Irena ir Algis Žemaičiai sūnaus a.a. Eduko atminimui "Gyviųjų akmenų" misijinei veiklai Lietuvoje paremti paaukojo \$200.

Atitaisymas. Moterų šventės aprašyme ("TŽ" 38 nr.) įsivėlė klaidą. Evangelikų-liuteronų Išganytojo parapijos Moterų draugijai atstovavo Vanda Norvaišienė, sveikinusi ir šventės rengėjos įteikusi \$50 auką. Praleista ir invokaciją kalbėjusio prel. J. Staškevičiaus pavardė.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba kviečia lietuvių visuomenę dalyvauti

IŠKILMINGAME

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO

VALDO ADAMKAUS

ir ponios ALMOS ADAMKIENĖS

PAGERBIME-VAKARIENĖJE

1999 m. spalio 23, šeštadienį, 5.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose

Bilietai gaunami pas J. Vingelienę, tel. 416 233-8108

VISAS PELNAS SKIRIAMAS ALMOS ADAMKIENĖS VAIKŲ GLOBOS FONDUI

PIRMĄ KARTĄ LIETUVOS IR KANADOS ISTORIJOJE,

PREZIDENTUI LANKANTIS KANADOJE,

vyks lietuvių bendruomenės

PAGRINDINIS SUSITIKIMAS SU PREZIDENTU

VALDU ADAMKUMI

1999 m. spalio 24, sekmadienį, 2.45 v.p.p.

Didžiojoje Anapilio salėje

OFICIALUS PRIĖMIMAS ♦ MENINĖ PROGRAMA
PREZIDENTO KALBA ♦ PREZIDENTINIAI APDOVANOJIMAI
POKALBIS SU PREZIDENTU RAŠTU PATEIKTŲ KLAUSIMŲ FORMA
ATSIŠVEIKINIMAS

Įėjimas – laisva auka

Anapilio vaikų darželis spalio 2 d. rengia "Yard Sale" parenti savo veiklai. Daiktus galima palikti antrame aukšte prie darželio durų.

Organizacijos ir verslininkai, norintys pasveikinti Lietuvos prezidentą jo viešnagės Kanadoje proga, gali skelbimų tekstus pristatyti "TŽ" iki š.m. spalio 14 d. Sveikinimai bus spausdinami visi kartu viename numeryje prieš pat prezidento atvykimą.

Pr. Krilavičius (Keswick, Ont.) naujai įsteigiamam fondui "Lights of Homeland Fund" paaukojo \$500. Leidėjai dėkoja jam ir visiems mūsų lietuviško leidinio rėmėjams.

"Tėviškės žiburius" parėmė \$50 auka Los Angeles, CA, Vyresniųjų lietuvių klubas. Leidėjai dėkingi už paramą.

Lietuvišką muziką kas dieną nuo 7 v. iki 8 v. ryto ir darbo dienomis nuo 12 v. iki 1 v. po pietų transliuoja radijo stotis WTOR 770 – AM.

A. a. Vinco Norkevičiaus atminimui pagerbti Povilas ir Virginija Norkevičiai "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

A. a. Vytautui Skriskui mirus, užjauzdama žmoną Feliciją, dukrą Dalią ir sūnų dr. Gailių su šeimosim Alė Kerberienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

Įvairios žinios

Leidiniai, kurių ieško Panevėžio apskritys G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka:

1. ŠEŠTOJI PRADALGĖ: literatūros metraštis. Red. Kazys Barėnas, Londonas, 1969.

2. KUNIGAS ALFONSAS LIPNIŪNAS. Red. S. Vanagaitė-Petersonienė. Chicago, 1985.

3. LITUANISTIKOS DARBIAI: Lituanistikos instituto metraštis, I t., 1966.

4. LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA. Metraštis, VI t., 1985.

5. LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJA. Suvažiavimo darbai, I t., II t., VI t., VII t., VIII t., XII t.

6. Gasiūnas Jonas, KATALIKYBĖ PANEVĖŽYJE: Iš Panevėžio bažnyčių katalikiškojo veikimo ir vyskupijos praėjusios.

Turintieji ir galintieji šias knygas paaukoti prašomi siųsti šiuo adresu: Janina Misiūnienė, Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, Respublikos 37, LT-5319 Panevėžys, Lithuania.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

KLB krašto tarybos XVII-tojo suvažiavimo antrosios sesijos, įvyksiančios 1999 m. spalio 23 d. Anapilio parodų salėje, (Mississauga, Ont.)

DARBOTVARKĖ

8.30 v.r. REGISTRACIJA (tarybos nariams ir svečiams \$20);

9 – 10.30 v.r. ORGANIZACINIAI REIKALAI – sesijos atidarymas, invokacija, prezidiumo ir mandatų komisijos sudarymas, darbotvarkės priėmimas, svečių pristatymas ir sveikinimai, praeitos sesijos protokolo tvirtinimas, valdybos pirmininko pranešimas, ŠAS (NATO) vajus, tautinių šokių šventė, revizijos komisijos pranešimas, garbės teismo pirmininko pranešimas, mandatų komisijos pranešimas, apylinkių pirmininkų pranešimų papildymai, pastabos/klausimai dėl raštinės valdybos ir apylinkių pranešimų, kiti klausimai ir siūlymai;

10.30 – 12 v. SIMPOZIUMAS "Lietuvių bendravimas Kanadoje" – 1. Lietuviška veikla mažojoje bendruomenėje – Algis Venclovas (Vancouver); 2. Sportas ir lietuviška veikla – Rimas Kuliavas (Toronto); 3. Jaunimas ir lietuviška veikla mažojoje bendruomenėje – Rūta Astravaitė (Calgary) ir Juozas Piečaitis (Montreal); 4. Kompiuterinės informacijos priemonės – Rūta Valaitienė (Hamilton), CD ROM ir Raimundas Laurinavičius (Toronto) KLB website;

12 – 1 v.p.p. Pietūs ir grupinės diskusijos;
1 – 1.30 v.p.p. Grupinių diskusijų mintys ir išvados;
1.30 – 2 v.p.p. Suvažiavimo dalyvių pasisakymai bendrais klausimais ir gairėms;

2 v.p.p. Uždarymas. Lietuvos himnas.

KLB žinios

– Lietuvos respublikos prezidentas V. Adamkus į Torontą atskrenda šeštadienį, spalio 23 d. Tą patį vakarą Lietuvių Namuose 5.30 – 6.30 bus kokieilai ir 7 v.v. vakariene, kurioje dalyvaus prezidentas su ponia Alma Adamkiene. Vakarienės pilnas skiriamas A. Adamkienės globojamam Lietuvos vaikų fondui.

Sekmadienį, 9 val. ryto, prezidentas su ponia dalyvaus pamaldose Išganytojo šventovėje ir 10.15 v.r. Mišiose. Prisikėlimo parapijos šventovėje. Po to prezidentui bus apdovanojami Anapilio sodyba, kur jis priėję Karių ir savanorių paminklo padės vainiką, aplankys muziejų-archyva, "Tėviškės žiburius", susitikus su KLB sąjungos nariais. Visuomenės susitikimas su prezidentu įvyks tą patį sekmadienį 2.45 val. p.p. didžiojoje Anapilio salėje. Po susitikimo bus priėmimas, kuriame dalyvaus liet. organizacijų atstovai, KLB valdyba, KLJS vadovai, KLB tarybos nariai, atstovai iš tolimesnių Kanados vietovių, suvažiavusių tą savaitgalį į metinį KLB tarybos suvažiavimą. Jį pravedė V. Stanevičienė. A. Vaičiūnas įteikė KLB Švietimo komisijos skirtą medalią buv. mokytojai M. Gverzdienė, St. Catharines, ON.

– Rugsėjo 11 d. Hamiltone įvyko KLB liet. mokyklų mokytojų suvažiavimas. Jį pravedė V. Stanevičienė. A. Vaičiūnas įteikė KLB Švietimo komisijos skirtą medalią buv. mokytojai M. Gverzdienė, St. Catharines, ON.

– Toronto Lietuvių Namuose prasidėjo anglų kalbos pamokos naujais atdevimais. Jos vyksta kiekvieną antradienį, 7 val. vak. Mokytoja D. Barzdžiūtė. Užsirašė 10 mokinių, priimami ir nauji. Inf.

– Krašto tarybos XVII-asis suvažiavimas įvyks Anapilio parodų salėje šeštadienį, spalio 23. Registracija prasidės 8.30 v. ryto. Mokestis – 20 dol. įskaitant pietus. Bus simpoziumas "Lietuvių bendravimas Kanadoje". Moderuos S. Piečaitienė. Dalyvaus A. Venclova (Vancouver), R. Kuliavas (Toronto), R. Astravaitė (Calgary), J. Piečaitis (Montreal), R. Valaitienė (Hamilton) ir R. Laurinavičius (Toronto).

– Rugsėjo 11 d. Hamiltone įvyko KLB liet. mokyklų mokytojų suvažiavimas. Jį pravedė V. Stanevičienė. A. Vaičiūnas įteikė KLB Švietimo komisijos skirtą medalią buv. mokytojai M. Gverzdienė, St. Catharines, ON.

– Toronto Lietuvių Namuose prasidėjo anglų kalbos pamokos naujais atdevimais. Jos vyksta kiekvieną antradienį, 7 val. vak. Mokytoja D. Barzdžiūtė. Užsirašė 10 mokinių, priimami ir nauji. Inf.

You could be calling **Lithuania** right now for only \$0.66 a minute!

That's right.

Only \$0.66 a minute

EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges-from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	\$0.34
Australia	\$0.19
Belgium	\$0.25
Denmark	\$0.25
France	\$0.23
Germany	\$0.24
Poland	\$0.49

NO contract

NO monthly fee

NO hidden cost

NO hassle

NO extra numbers to dial

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA	\$0.09
U.S.	\$0.15

(Evenings and weekends)

MONTREAL

Montrealio lituanistinė mokykla pradeda naujus mokslo metus rugsėjo 25, šeštadienį, 9 val. sesijų namuose. Laukiami grįžtantys iš praeitų metų bei nauji mokiniai, įskaitant ir neseniai atvykusius iš Lietuvos. Smulkesnę informaciją teikia Asta tel. 695-5376.

"Rūtos" klube rugsėjo 15 d. buvo rodoma vaizdajuostė apie sveikatos pastiprinimą. Taip pat buvo demonstruojami įvairūs "Niken" bendrovės gaminiai, koncentruojantys magnetinių laukų energiją. Susidomėjimas buvo gana didelis. Nemažas dalyvių skaičius įsigijo arba pasiskolino išbandymui "Niken" gaminių. Smulkesnę informaciją galima gauti pas Romą Verbilą tel. 731-3167.

Montrealio tautinių šokių grupė "Gintaras" organizuojasi ir tuoj pradės ruošti XI-tajai tautinių šokių šventei, kuri įvyks kitų metų birželio 30 – liepos 2 d.d. Mississaugoje, Ont. Buvę "Gintaro" nariai ir visai nauji šokėjai artimiausiu laiku prašomi registruotis pas Liną tel. 695-5376.

Dvidešimt du solistai, kurių tarpe yra ir mūsų sol. Gina Čapkauskienė, spalio 2 d., 8 val. v. rengia didžiulį koncertą, kuris įvyks Habitat St., Camille, 5220 Charles Roy ir Alfred gatvių kampe. Vizuoti Pie IX į šiaurę. Programoje – operų arijos ir klasikinės dainos, atliekamos pavienių solistų bei įvairių jų susigrupavimų. Įėjimas asmeniui – \$20. Rengėjai kviečia visus.

Žvejotojų-medžiotųjų klubas "Nida" spalio 17, sekmadienį, 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje ruošia puikius pietus. Bus meninė dalis, muzika, loterija. Įėjimas \$10. Visi maloniai kviečiami. B.S.

DANUTĖ ir BRONIUS STAŠKEVIČIAI, atšventė 50 metų vedybinę sukurtį Montrealio Aušros Vartų šventovėje ir salėje

Nuotr. K. Baliūnaitės

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiesiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

Fax: 722-3546

Kanados Lietuvių Lituanian Canadian Fondas Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo